

Aika: 18.08.2015 klo 18:15 - 20:20

Paikka: Kaupungintalo, KH:n kokoushuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
71	Kokouksen järjestäytyminen	3
72	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalaki 51 §)	4
73	Kauniaisten keskustakorttelia 2-252-1 (Kauniaistentie 9) koskevien sopimusten hyväksyminen	5
74	Tontin 5-502-1 (Ullanmäentie 10) luovuttaminen vapaarahoitteiseen asuntotuotantoon	8
75	Rasitesopimukset KML:n ja MRL:n mukaisista rasitteista (Palokunnankuja 2 ja 4)	11
76	Lausunto asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta, Ymmersta, 160103 (Espoon kaupunki)	12
77	Hissiavustuksen myöntäminen (Bostads Ab Casa Seniori)	14
78	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2016 – 2018	15
79	Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2016 - 2018	20
80	Kiinteistötoimitusmaksutaksa vuodelle 2016	32
81	Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2016	33
82	Yhdyskuntatoimen vuoden 2016 talousarvion sekä vuosien 2017-2018(20) taloussuunnitelman valmistelu	35

Puheenjohtaja Pertti Eklund

Läsnä:	Eklund Pertti Limnell Patrick Fellman Veronica Aspelin Mikael Antskog-Karstinen Anita Enckell Patrick Rekiranta Riitta Nysten Tiina Tupamäki Olavi Rehn-Kivi Veronica Visuri Ilari Harju Marianna Porvali Leena	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen Kh:n ed. Nuorisovaltuuston ed. esittelijä/ytj siht.
--------	---	---

Allekirjoitukset	Pertti Eklund puheenjohtaja	Leena Porvali sihteeri
------------------	--------------------------------	---------------------------

Patrick Limnell
puheenjohtaja § 73 ajan

Käsitellyt asiat 71 - 82

Pöytäkirja tarkastettu

Allekirjoitukset	Patrick Enckell	Riitta Rekiranta
------------------	-----------------	------------------

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Kauniaisissa	2.9.2015
-----------------------------------	--------------	-----------------

Todistaa

Karola Nyman ilmoitustaulun hoitaja
--

Yhdyskuntalautakunta

§ 71

18.08.2015

Kokouksen järjestäytyminen

YLK 18.08.2015 § 71

Lautakunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Patrick Enckell ja Riitta Rekiranta.

Yhdyskuntalautakunta

§ 72

18.08.2015

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalaki 51 §)

YLK 18.08.2015 § 72

Lautakunnalle on lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä, jotka voidaan kuntalain 51 §:n mukaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina**.

YTJ:

Lautakunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

.....

Pöydälle jaettiin rakennuttajapäällikön päätökset 19 ja 20.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin em. päätökset mukaan lukien.

Oheismateriaali

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalaki 51 §)

Yhdyskuntalautakunta

§ 73

18.08.2015

Kauniaisten keskustakorttelia 2-252-1 (Kauniaistentie 9) koskevien sopimusten hyväksyminen

932/10.00.01/2014, 53/02.02.00/2015

YLK 18.08.2015 § 73

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Torsten Widén, puh. (09) 5056 237
yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. (09) 5056 234
maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. (09) 5056 202
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten keskusta-alueen korttelin 252 toteuttaminen on viivästynyt merkittävästi asemakaavan yhteydessä laaditun maankäyttösopimuksen sovitusta aikataulusta. Kaupunki on laittanut kaupunginhallituksen (KH) 5.11.2014 (§207) päätöksellä lunastustoimituksen vireille alueen haltuun ottamiseksi ja toteuttamisen edistämiseksi. Samaan aikaan kaupunki on jatkanut neuvotteluja hankkeen vapaaehtoisesta käynnistämisestä vaihtoehtona tontin lunastamiselle. Kevään 2015 aikana Kauniaisten kaupunki on saavuttanut neuvottelutuloksen yhdessä Kauniaisten konttoritaloa hallinnoivan NCC Rakennus Oy:n sekä Granin kauppakeskuksen omistavan VVT Kiinteistösisjoitus Oy:n kanssa toteutusratkaisusta, jolla keskustan viimeinen rakentamatta oleva tontti voidaan saattaa vihdoon valmiiksi. Kaupunginhallitus on seurannut ja ohjeistanut asian valmistelua.

Neuvottelujen lähtökohtana on ollut alueen asemakaavan ja keskustan kehittämissuunnitelman tärkeimmän tavoitteen toteutuminen: Elinvoimainen keskusta, jossa on asuntoja, palveluita ja viihtyisä torialue. Esitettävä ratkaisu edellyttää asemakaavasta poikkeamia, sillä asuminen erotetaan Granin kauppakeskukseen integroitavasta liikerakentamisesta. Ratkaisulla vahvistetaan kaupallisten palveluiden toiminnallisuutta ja houkuttelevuutta Kauniaisten keskustan ominainen rakenne säilyttäen. Alueen rakentaminen on mahdollista käynnistyä keväällä 2016, mikäli lupaprosessit ja toteutussuunnitelmat etenevät suunnitellusti.

Käytyjen neuvottelujen perusteella kaupunki ja Kauniaisten konttoritalo Oy ovat laatineet ja allekirjoittaneet 3.7.2015 esisopimuksen määräalan kaupasta siten, että kaupunki tai kaupungin osoittama perustettava tms. yhtiö ostaa asemakaavan mukaisen n. 2735 m²:n määräalan 2. kaupunginosan korttelin 252 tontista 1 ja sille kohdistuvan 2100 k-m²:n liikerakennusoikeuden. Kaupunginhallituksen päätös ko. sopimuksen hyväksymisestä 25.9.2015 mennessä sekä kaupunginhallituksen 30.11.2015 mennessä antama puoltava lausunto hankkeen edellyttämästä poikkeamispäätöksestä ovat ehtoina kaupalle. Muussa tapauksessa **liitteenä 1** oleva esisopimus purkautuu. Lisäksi kaupunki on velvoitettu perumaan tekemänsä lunastushakemuksen viimeistään yhden kuukauden kuluttua lopullisen määräalan kiinteistökaupan tekemisestä.

Mikäli kaupunki on määräalan ostajana, tulee valtuuston hyväksyä 295.000 euron lisämäärärahaehdotus kaupan toteuttamiseksi. Asia valmistellaan tarvittaessa valtuustolle erikseen.

Em. sopimuksen lisäksi kaupunki ja VVT Property Fund I Ky (VVT Kiinteis-

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 73

18.08.2015

---

tökehityksen omistama yhtiö) ovat laatineet ja allekirjoittaneet 3.7.2015 sopimuksen kiinteistön kehityshankkeesta siten, että VVT hankkii em. esisopimukseen perustuvan sopimusalueen omistukseensa ja rakennuttaa sille laajennusosan omistamaansa Granin kauppakeskukseen. Sopimukseen liittyy myös laajennusosan mahdollistava maanvaihto sekä vanhan ja uuden kauppakeskuksen osan yhdistävän galleriakäytävän toteuttamisen mahdollistava käyttöoikeuden luovutus kaupungin ja VVT:n välillä vastikkeetta. Kaupunginhallituksen päätös ko. sopimuksen hyväksymisestä 25.9.2015 mennessä sekä hankkeen edellyttämien lupien myöntäminen 30.6.2017 mennessä ovat sopimuksen toteutumisen ehtoina. Muussa tapauksessa **liitteenä 2** oleva sopimus purkautuu.

Edellä kuvattu hanke edellyttää asemakaavasta poikkeamia mm. liiketilan vähimmäiskerrosalan vähäisestä alittamisesta, asuin- sekä kokonaisrakennusoikeuden ja kerrosluvun ylittamisestä kaavan määräämää räystäs-korkeutta ylittämättä, torialueelle rakentamisesta sekä arkadin toteutusvelvoitteesta ja siten rakennusalan ylittamisestä korttelin etelärajalla. Poikkeamisen päätösvalta on ELY-keskuksella, koska rakennusoikeus ylittää ja rakentaminen ulotetaan torialueelle. ELYn myönteinen päätös poikkeamisista on em. sopimusten toteutumisen ehtoina.

Tarkoituksena on järjestää aiheesta yleinen infotilaisuus poikkeamispäätökseen liittyvän kuulemisen yhteydessä.

Sopimukseen liittyvien aikataulullisten ehtojen vuoksi ehdotetaan, että pykälä tarkistetaan kokouksessa.

YTJ:

Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että KH hyväksyy liitteinä olevat kaupungin ja Kauniaisten konttoritalo Oy:n välillä allekirjoitetun määräalan kaupan esisopimuksen sekä kaupungin ja VVT Kiinteistösijoitus Oy:n välillä allekirjoitetun sopimuksen kiinteistön kehityshankkeesta.

Lopuksi yhdyskuntalautakunta päättää tarkistaa asian aikataulusyistä kokouksessa ja esittää, että kaupunginhallitus tarkistaa asian samasta syystä kokouksessaan.

.....

Puheenjohtaja jäväsi itsensä asiassa sekä poistui kokoushuoneesta päätöksenteon ajaksi. Varapj Limnell toimi puheenjohtajana tämän pykälän osalla.

Esittelijä täydensi kokouksessa päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

YTJ:

Yhdyskuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että KH hyväksyy liitteinä olevat kaupungin ja Kauniaisten konttoritalo Oy:n välillä allekirjoitetun määräalan kaupan esisopimuksen sekä kaupungin ja VVT Kiinteistösijoitus Oy:n välillä allekirjoitetun sopimuksen kiinteistön kehityshankkeesta

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 73

18.08.2015

---

ehdolla, että KV myöntää hankkeessa mahdollisesti tarvittavan lisämäärärahan.

Lisäksi yhdyskuntalautakunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että KH esittää KV:lle 295.000 euron lisämäärärahaa Kauniaisten konttoritalo Oy:ltä ostettavan määräalan hankintaa varten, mikäli määräalan ostajana olisi Kauniaisten kaupunki.

Lopuksi yhdyskuntalautakunta päättää tarkistaa asian aikataulusyistä kokouksessa ja esittää, että kaupunginhallitus tarkistaa asian samasta syystä kokouksessaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi lautakunta ehdottaa, että liikerakennusta toteutettaessa sen kattopysäköintialueelle tulee rakentaa katoksia toisaalta helpottamaan alueen kunnossapitoa ja asiointia sekä myös suojaamaan näkymiä. Rampin toimivuuteen on kiinnitettävä huomiota liikennemäärien lisääntyessä.

Tämä pykälä tarkastettiin välittömästi.

Liitteet

LIITE 1: Määräalan kaupan esisopimus (Kauniaisten Konttoritalo Oy, NCC Rakennus Oy, Kauniaistentie 9)
LIITE 2: Sopimus kiinteistön kehityshankkeesta (VVT Kiinteistökehitys Oy, Kauppakeskus Grani, Kauniaistentie 9)
JULK_LIITE 1 Määräalan kaupan esisopimus
JULK_LIITE 2 Sopimus kiinteistön kehityshankkeesta

Yhdyskuntalautakunta

§ 74

18.08.2015

Tontin 5-502-1 (Ullanmäentie 10) luovuttaminen vapaarahoitteiseen asuntotuotantoon

253/10.00.02/2015

YLK 18.08.2015 § 74

Lisätiedot:

kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 09 5056 253
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyy kaupungin omistaman asuinkerrostalotontin 5-502-1 (Ullanmäentie 10) myynti. Talousarviossa tontin hinta-arvio on 6.600.000 euroa.

Tontti 5-502-1 on voimassa olevassa asemakaavassa Ak 190 osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontin rakennusoikeus on 11.000 k-m². Rakennusoikeudesta tulee käyttää työ-, harraste- ja/tai liiketilaan vähintään 300 k-m². Rakennusten suurin sallittu kerrosluku vaihtelee välillä neljän ja seitsemän välillä (IV-VII). Tontin pinta-ala on 6842 m². (Ote kantakartasta ja asemakaavojen yhdistelmäkartasta on **ohesmateriaalina**)

Tontti asetettiin myyntiin **ohesmateriaalina** olevan myyntiesitteen mukaisesti. Ilmoitus myytävästä tontista julkaistiin kaupungin internet-sivuilla sekä Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbladet -lehdissä keskiviikkona 20.5.2015 ja keskiviikkona 10.6.2015. Lisäksi myytävää tonttia markkinoitiin sähköpostitse 25 alan toimijalle. Myyntiesite oli nähtävänä kaupungin internet-sivuilla. Tontin ostotarjousten viimeinen jättöajankohta oli 10.8.2015 klo 12:00. Kaupunki varasi itselleen oikeuden hyväksyä tai hylätä tehdyt tarjoukset.

Määräaikaan mennessä saatiin yhteensä kaksi tarjousta. Saadut tarjoukset ovat nähtävänä kokouksessa.

Tarjouksissa esitetyt tontin kokonaiskauppahinnat olivat:

- Tarjous1: 6.206.000 euroa (564 €/k-m²) ja
- Tarjous2: 6.051.500 euroa (550 €/k-m²).

Tarjouksissa esitettyjen kauppahintojen ja tontin kaavan mukaisen rakennusoikeuden (11.000 k-m²) perusteella laskettujen kerrosneliömetrihintojen voidaan katsoa vastaavan asuinrakennusoikeuden (AK) käypää arvoa huomioiden erityisesti tontin sijainti ja rakennusoikeuden suuri määrä. Viime vuosina on ulkopuolisten kiinteistönarvioitsijoiden arviolausunnoissa asuinrakennusoikeuden arvo Kauniaisten keskustassa ja sen ympäristössä vaihdellut välillä 600 – 750 €/k-m².

Tarjous1 perustuu oletukseen, että Kauniaisten kaupunki vastaa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat mahdollisen pilaantuneen maaperän ja/tai pohjaveden puhdistamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä viranomaisen edellyttämään asuinrakentamiselta edellyttävään tasoon.

Ympäristönsuojelulain mukaan se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden. Jos aiheuttajaa ei saada selville tai täyttä-

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 74

18.08.2015

---

mään puhdistamisvelvollisuuttaan ja jos alueen haltija on antanut suostumuksensa tai hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää pilaantumisesta, on alueen haltija vastuussa maaperän puhdistamisesta. Jollei haltijaa voida velvoittaa maaperän puhdistamiseen, kunnan on selvitettävä maaperän puhdistamistarve ja puhdistettava maaperä.

Kauppakirjaluonnokseen on otettu Tarjous1:n mukainen ehto maaperän ja/tai pohjaveden puhdistamisvelvollisuudesta. Ehto on ympäristönsuojelulakia tiukempi siten, että kaupunki vastaa suhteessa ostajaan mahdollisen pilaantuneen maaperän ja/tai pohjaveden puhdistamisesta myös siinä tapauksessa, että pilaantumisen aiheuttaja saataisiin selville.

Kauppakirjaluonnokseen otetusta ehdosta riippumatta kaupunki voi vaatia mahdollisen pilaantumisen aiheuttanutta tahoa korvaamaan kaupungille puhdistamisesta aiheutuneet kustannukset, mikäli aiheuttaja saadaan selville.

Arkistotutkimusten mukaan kaupunki on omistanut tontin 5-502-1 alueen vuodesta 1954 lähtien. Alue on ennen kaupungin omistusta ollut yksityisomistuksessa.

Molempia tarjouksia voidaan pitää hyväksyttävänä ja molemmilla tarjoajilla voidaan katsoa olevan riittävä tekninen osaaminen sekä riittävät taloudelliset ja muut resurssit luovutettavan tontin toteuttamiseen.

Tontti esitetään myytäväksi **liitteenä** olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti kokonaiskauppahinnaltaan 6.206.000 euron tarjouksen (Tarjous1) tehneelle taholle. Mikäli Tarjous1:n tehnyt taho kieltäytyy kaupanteosta, tontti esitetään myytäväksi liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisesti kokonaiskauppahinnaltaan 6.051.500 euron tarjouksen (Tarjous2) tehneelle taholle.

Kauppakirjaan on sisällytetty myyntiesitteessäkin mainittu rakentamisvelvoite, jonka mukaan tontille tulee rakentaa viiden (5) vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta asuinrakennuksia, joiden kerrosala on vähintään 50 % tontin voimassa olevan asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrästä, valmiiksi siten, että rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt ne käyttöönottettaviksi. Sopimussakko rakentamisvelvoitteen laiminlyönnistä on 10 % kauppahinnasta kultakin alkavalta viivästysvuodelta. Kauppakirja tulee myyntiesitteessä todetun mukaisesti allekirjoittaa viimeistään yhden kuukauden kuluttua kaupunginhallituksen päätöksen lainvoimaisuudesta

Lisäksi esitetään, että kaupunginjohtaja oikeutetaan tekemään mahdolliset tarpeelliset lisäykset ja tarkennukset kauppakirjaan lukuun ottamatta kauppahintaa sekä rakentamisvelvoitetta ja siihen liittyvää sopimussakkoa.

YTJ:

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

- hyväksyy molemmat tontista 235-5-502-1 saadut tarjoukset,

Yhdyskuntalautakunta

§ 74

18.08.2015

- myy tontin 235-5-502-1 kokonaiskauppahinnaltaan 6.206.000 euron tarjouksen tehneelle taholle tähän hintaan,
- myy tontin 235-5-502-1 kokonaiskauppahinnaltaan 6.051.500 euron tarjouksen tehneelle taholle tähän hintaan, mikäli kokonaiskauppahinnaltaan 6.206.000 euron tarjouksen tehnyt taho kieltäytyy kaupanteosta ja
- oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään mahdolliset tarpeelliset lisäykset ja tarkennukset kauppakirjaan lukuun ottamatta kauppahintaa sekä rakentamisveloitetta ja siihen liittyvää sopimussakkoa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Oheismateriaali: ajantasakaava ja kantakarttaote (tontin 5-502-1 Ullanmäentie 10 luovuttaminen)

Oheismateriaali: myyntiesite (tontin 5-502-1 Ullanmäentie 10 luovuttaminen)

Liite: kauppakirjaluonnos (tontin 5-502-1 Ullanmäentie 10 luovuttaminen)

Yhdyskuntalautakunta

§ 75

18.08.2015

Rasitesopimukset KML:n ja MRL:n mukaisista rasitteista (Palokunnankuja 2 ja 4)

244/10.03.00/2015

YLK 18.08.2015 § 75

Lisätiedot:

kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 09 5056 253
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tontilla 4-48-9 sijaitsevan Villa Bredan palvelukeskuksen laajennushankkeeseen liittyen on todettu tarve pysyttää ja sijoittaa palvelukeskuksen toimintoja myös naapuritontin 4-48-10 alueelle johtuen aikaisemmasta tilanteesta, jolloin tontit kuuluivat samaan tonttiin, ja olemassa olevan rakennuksen sijoittumisesta nykyisessä tilanteessa lähes tontinrajaan kiinni. Kulkuyhteys palvelukeskuksen pysäköintihalliin ja laajennusosan sisäänkäynnille on tarpeen sijoittaa tontin 4-48-10 alueelle. Myös palvelukeskuksen keittiön käyttöön liittyvä rasvaerotuskaivo ja tähän liittyvä viemäri on tarkoituksenmukaista sijoittaa tontin 4-48-10 alueelle. Palvelukeskuksen olemassa olevan rakennuksen katos sijoittuu osittain tontin 4-48-10 alueelle ja sadevedet olemassa olevan rakennuksen katolta valuvat tontin 4-48-10 alueelle.

Maankäyttöyksikkö on laatinut **liitteenä** olevat rasitesopimukset, joiden perusteella tontti 4-48-9 saa pysyvän oikeuden 1) kulkuyhteyttä varten tarvittavaan alueeseen, 2) viemärijohdon ja siihen liittyvien laitteiden sijoittamiseen, 3) sijoittaa katoksen osittain naapurikiinteistön puolelle ja 4) siihen, että rakennuksen katolta tulevat sadevedet valuvat naapurikiinteistölle ja johdetaan sen kautta. Rasitesopimuksissa on sovittu myös oikeuksien rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä näiden kustannuksista.

Hallintosäännön mukaan yhdyskuntalautakunta päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia rasitteita koskevista rasitesopimuksista kaupungin kiinteistöjen osalta.

Lisäksi ehdotetaan, että lautakunta oikeuttaa yhdyskuntatoimenjohtajan tekemään mahdolliset tarpeelliset korjaukset, lisäykset ja tarkennukset sopimuksiin.

YTJ:

Yhdyskuntalautakunta hyväksyy liitteenä olevat rasitesopimukset KML:n mukaisista rasitteista ja MRL:n mukaisista rasitteista ja oikeuttaa yhdyskuntatoimenjohtajan tekemään mahdolliset tarpeelliset lisäykset ja tarkennukset sopimuksiin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Rasitesopimus KML mukaiset rasitteet (Palokunnankuja 2 ja 4)
Rasitesopimus MRL mukaiset rasitteet (Palokunnankuja 2 ja 4)

Yhdyskuntalautakunta

§ 76

18.08.2015

Lausunto asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta, Ymmersta, 160103 (Espoon kaupunki)

372/10.02.03/2015

YLK 18.08.2015 § 76

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Matti Salminen, puh. (09) 5056 204
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta on varannut mahdollisuuden antaa lausunto Ymmersta, alue 160103 (Freedom Fund -liikuntahalli) asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta 15.9.2015 mennessä.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa Freedom Fund liikuntahallin toiminnan kehittäminen nostamalla korttelialueen rakennusoikeutta ja laajentamalla korttelialuetta koilliseen puolelle.

Kaavaan liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kokonaisuudessaan nähtävissä osoitteessa:
http://www.espoo.fi/fi-FI/Asuminen_ja_ymparisto/Kaavoitus/Asemakaava/Asemakaavoituskohteet/VanhaEspoo/Ymmersta_liikuntahallin_laajennus160103.

Asemakaavan muutoksen valmisteluaineisto

Suunnittelualue sijaitsee Espoon Sepänkylässä osoitteessa Ristihaantie 2. Suunnittelualue käsittää korttelin 55048 tontin 1 sekä osan asemakaavan mukaisesta puistoalueesta VP-1 (tila 420-3-33). Varsinaisen kaavanmuutoksen aluerajaus tarkentuu suunnittelun edetessä. Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on urheilurakennusten korttelialuetta (KU) ja sille on osoitettu rakennusoikeutta 4000 km² kahteen (II) kerrokseen.

Tontin ja asemakaavan mukaisen puistoalueen omistaa Kauniaisten kaupunki. Kaupunki on vuokrannut tontin Freedom Fund arealle, joka omistaa liikuntahallirakennuksen. Kaupunki on hakenut kaavamuutosta 30.9.2014 päivätyllä kaavamuutoshakemuksella. Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan nykyisen urheiluhallitoiminnan kehittämistarpeiden toteuttaminen laajentamalla tonttia ja nostamalla rakennusoikeutta. Hallin käyttöaste on tällä hetkellä korkea, jolloin nykyinen tilakapasiteetti alkaa olla ahdas hallin käyttäjille.

Alustavien suunnitelmien mukaan tonttia laajennetaan rakennuksen suuntaisesti koilliseen puolelle, jotta rakennuksen laajennuksen myötä tarvittavat autopaikat saadaan sovitettua kokonaisuuteen. Liikuntahallirakennusta laajennetaan koilliseen ja lounaaseen. Tarkoituksena on rakentaa kolme tenniskenttää lisää, laajentaa kuntosalin, pukeutumisen- ja suihkutiloja sekä kahvilatilaa.

Lisäksi suunnitelmien mukaan on tarkoitus korottaa liikuntahallirakennusta nykyisestä kahdesta kerroksesta neljään kerrokseen. Rakennuksen korkeus säilyy muutoin samana lukuun ottamatta neljättä kerrosta, joka sijaitsee rakennuksen pohjoisreunalla. Muuten katolle on tarkoitus sijoittaa

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 76

18.08.2015

---

kolme tai viisi ulkotenniskenttää. Alustava asemapiirros ja havainnekuvat ovat **liitteenä 1**.

Kauniaisten kaupungin lausunto

Asemakaavan muutos on valmisteltu haetun sekä myöhemmin käytyjen neuvottelujen mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu huolellisesti ja selkeästi. Hanke on liikenteellisesti edullisella paikalla ja tukee alueen kehitystä sekä palvelee käyttäjiä seudullisella laajuudella.

Valmisteluaineistossa on todettu asemakaavan muutoksen saattavan edellyttää maankäyttösopimuksen tai muun toteuttamissopimuksen laatimista. Kauniaisten kaupungin lähtökohtana asemakaavan muutosta haettaessa on ollut, että asemakaavan toteuttaminen ei saa edellyttää maankäyttö- tai kunnallisteknisiä sopimuskorvauksia, koska kyseessä on vuokratontti. Tällöin mahdollisten sopimuskorvausten maksaminen ei ole kaupungin etujen mukaista. Asiasta on keskusteltu Espoon kaupungin ja hallirakennuksen omistajan kanssa.

YTJ:

Lautakunta esittää KH:lle, että KH esittää Espoon kaupunkisuunnittelukeskukselle edellä esitetyn mukaisen lausunnon Ymmersta, alue 160103, asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta.

Aikataulusyistä lautakunta ehdottaa KH:lle, että pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan välittömästi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

LIITE 1: Alustava asemapiirros ja havainnekuvat, Ymmersta Sepänkylä, 160103 (Espoon kaupunki)

Yhdyskuntalautakunta

§ 77

18.08.2015

Hissivastuksen myöntäminen (Bostads Ab Casa Seniori)

133/10.04.03/2015

YLK 18.08.2015 § 77

Lisätiedot:

toimialasihteeri Leena Porvali, puh 050 3829 233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupungin hallintosäännön mukaan lautakunta päättää toimialan avustusten myöntämisestä ja valvoo niiden käyttöä.

Kauniaisten asunto-ohjelmaan 2012-2016(-2020) sisältyy periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista vanhoihin, vähintään kolmekerroksisiin asuinkerrostaloihin varaamalla vuosittain erillisen määrärahan hissiavustuksia varten. Kaupungin myöntämä hissiavustus on 10 % Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n hyväksymistä rakennuskustannuksista.

Kauniaisissa on useita 1960-70 -luvulla rakennettuja kerrostaloja, joissa ei ole hissejä. Hissittömyys on etenkin ikääntyvälle väestölle liikkumiseste, joka hankaloittaa liikkumista. Valtuustokauden strategisiin tavoitteisiin sisältyvän tavoitteen mukaan kotona asuvien ikääntyvien asukkaiden olosuhteiden esteettömyyden parantamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kaupunki on vastaanottanut Bostads Ab Casa Seniorin hissiavustusanomuksen. Hakemuksen liitteenä on toimitettu selvitys toteutuneista kustannuksista. Asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa. Totetuneet kustannukset ovat 55.819,82 ja hakemuksen yhteissumma on 5581,98 euroa. Hissit ovat valmistuneet vuoden 2014 loppuun mennessä ja kaupungin rakennusvalvonta on todennut työt asianmukaisesti suoritetuksi.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA on päätöksellään 16262/731/2014 hyväksynyt hissien rakentamiskustannuksiksi 49.352 euroa ja lopullinen avustus tulee olemaan enintään 10 % hyväksytyistä korjauskustannuksista. Kaupungin avustuksen määrä voi näin ollen olla enintään 4935,20 euroa.

YTJ:

Lautakunta päättää myöntää Bostads Ab Casa Seniorille kaupungin asunto-ohjelmassa hyväksytyyn periaatteen mukaisesti 4935,20 euron suuruisen avustuksen hissien rakentamisesta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntalautakunta

§ 78

18.08.2015

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2016 – 2018

667/00.04.01/2014

YLK 18.08.2015 § 78

Lisätiedot:

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. (09) 5056234
Kuntatekniikkapäällikkö Jaakko Koivunurmi, puh. (09) 5056756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut –kuntayhtymä HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio ja taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 12.6.2015, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 28.8.2015 mennessä jäsenkuntien lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2016 – 2018 ennen sen hyväksymistä.

Lausuntopyyntö on esityslistan **oheismateriaalina**. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2016 – 2018 on nähtävillä kokouksessa ja se löytyy myös HSY:n internet –sivuilta osoitteesta:

<https://www.hsy.fi/fi/tietoa-hsy/hallitus-ja-paatoksenteko/Sivut/Esityslistat-ja-poytakirjat.aspx>

Hallitus, pöytäkirja 12.06.2015, § 69 alustava TTS 2016 – 2018 (jäsenkunnille lausuntoja varten).

HSY:n hallitus on ottanut toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussa huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän 20.2.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tarkistetut tavoitteet tälle valtuustokaudelle. Tavoitteet on huomioitu alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa:

- tuottavuuden nousun tulee olla vähintään 1,5 % / vuosi. Vesihuollon osalta pyritään korkeampaan tuottavuuden nousuun,
- vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla vesihuollon tariffien reaalisien hinnankorotusten hillitseminen tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä,
- investointien kokonaistaso on mitoitettava rahoituksellisesti kestäväle tasolle,
- jätehuollon investoinnit on mitoitettava siten, että jätehuollon omavaraisuusaste kääntyy nousuun,
- peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuosina 2015 ja 2016, päätetään vuosittain.

Yhdyskuntalautakunta

§ 78

18.08.2015

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2016 – 2018 tavoiteasetanta perustuu yhtymäkokouksen 14.11.2014 hyväksymään uuteen strategiaan 2020, josta jäsenkunnat antoivat lausuntonsa vuosi sitten edellisen TTS-lausunnon yhteydessä.

Toiminta- ja taloussuunnitelmakauden tavoitteiden ja hankkeiden pohjana ovat strategiset päämäärät:

- ympäristön tila on parantunut,
- toimintavarmuus on korkea ja verkostojen toiminta on optimoitu,
- HSY:n palvelut vastaavat asiakasryhmien tarpeisiin ja asukaskokemus on parantunut,
- HSY:llä on merkittävä rooli alueen materiaali- ja energiatehokkuuden parantamisessa sekä materiaalivirtojen hyödyntämisessä ja
- tuottavuus on merkittävästi ja mitattavasti parantunut ja rahoituksen hallittu tasapaino on saavutettu niin, että myös investointimenot katetaan tulorahoituksella.

Yhteenveto toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2016 – 2018

Käyttötalous:

Veden tuotannon arvioidaan kasvavan vuosittain noin 0,4 % perustuen toiminta-alueen arvioituun 1,3 % vuosikasvuun ja toisaalta veden ominaiskulutuksen ennakoituun 0,9 % vuosittaiseen vähenemiseen. Vuonna 2016 arvio laskutettavan vedenmyynnin määrästä on n. 72,2 miljoonaa m³ tuotannon ollessa 90,0 miljoonaa m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan n. 136,1 miljoonaa m³.

Vuonna 2016 asiakaskiinteistöiltä kuljetetaan jätteitä yhteensä n. 261 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä 216 000 tonnia ja Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen 255 000 tonnia, joista hyödynnettäviä jätteitä on n. 200 000 tonnia, maa-aineksia 45 000 tonnia ja muita jätteitä 10 000 tonnia.

Vuonna 2016 HSY:n keskimääräinen henkilöstömäärä on 770,5 htv (v. 2015 780,7 htv).

HSY:n toimintatulot vuonna 2016 ovat 350,6 milj. €, mikä on 6,3 milj.€ (1,8 %) enemmän kuin v. 2015. Tulojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset ja 1,4 % inflaatiokorotus. Vesihuollossa on lisäksi tehty hintoihin 2,2 % reaalikorotus. Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksuosuudet muista kuin vesihuollon ja jätehuollon tehtävistä. Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet muodostavat n. 1 % HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saatavilla tuloilla.

Kauniaisten perussopimuksen mukainen maksuosuus jäsenkuntien maksuosuuksista on 1 %, mikä tarkoittaa suunnitelmakaudella 43.000 € v. 2016, 44.000 € v. 2017 ja 44.000 € v. 2018. Kuluvan vuoden kuntaosuus on 41 000 €. Osuus on budjetoitu ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

Yhdyskuntalautakunta

§ 78

18.08.2015

Toimintamenot vuonna 2016 ovat 182,5 milj. €, 2,7 milj. € (-1,5 %) vähemmän kuin v. 2015. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävät kustannustason nousut, kuten sähkövero jätevedenpuhdistuksen omasta sähköntuotannosta.

Toimintatuottojen ja –kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2016 on 169,9 milj. € (48,5 %), kun se talousarviossa 2015 on 160,7 milj. € (46,7 %). Toimintakate paranee koko suunnitelmakauden ajan ollen 180,8 milj. € (51,5 %) vuonna 2018.

Rahoituskulut vuonna 2016 ovat yhteensä 68,1 milj. €, mikä on 1,0 milj. € vähemmän kuin v. 2015 korkotason pysyessä edelleen matalalla tasolla.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate on vuonna 2016 101,8 milj. €, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 195,2 milj. €. Myös vuosikate paranee koko suunnitelmakauden ajan, mutta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä n. 308 milj. €. Jätehuollon toimialalla tulorahoitus kattaa toimialan investoinnit kaikkina suunnitelmavuosina.

Tilikauden tulos vuonna 2016 on vuosikatteesta vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen jälkeen 5,6 milj. € ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarausten purkamisesta aiheutuvien tilinpäätöskirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavan tuloveron jälkeen tilikauden ylijäämä on 5,9 milj. €. Yhteenveto tuloslaskelmasta on esityslistan **oheismateriaalina**.

Investoinnit:

Vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat yhtymäkokouksen 14.11.2014 hyväksymään vesihuollon investointistrategiaan ja investointiohjelmaan 2015-2024 ja jätehuollon investointiohjelmaan 2015-2024. Taloussuunnitelmassa on huomioitu suunnitelmakaudelle siirtyneet investoinnit, Blominmäen jätevedenpuhdistamon päivitetyn hankesuunnitelman mukainen kustannusten nousu ja uusi Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen yleissuunnitelma.

Vuonna 2016 investoinnit ovat yhteensä 168,2 milj. €, josta 153,4 miljoonaa on vesihuollon ja 12,8 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Vesihuollossa toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen edellyttämät investoinnit suunnitelmakaudella 2016 – 2018 ovat yhteensä 97,1 milj. €. Suunnitelmakauden merkittäviä hankkeita ovat mm. Suurpelto Espoossa, Jätkäsaari ja Kalasatama Helsingissä sekä Kivistön alue Vantaalla.

Vedenhankinnan- ja puhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudelle ovat yhteensä 22,4 milj. €. Merkittävimmät investoinnit kaudella ovat Vanhan kaupungin ja Pitkähämeen vedenpuhdistuslaitosten kapasiteetin nostaminen.

Vedenjakelun ja viemäroinnin investoinnit suunnitelmakaudelle ovat yhteensä 166,5 milj. €. Merkittävimmät investoinnit ovat runkojohtohankkeita, kuten Kivistön alueen linjat (10 km) ja Länsi-Espoon runkovesijohto (14 km). Kauniaisten kaupungin alueella HSY toteuttaa runkovesijohdon ja viemäritunnelin saneerauksen. Merkittävimmät viemärintijärjestelmän inves-

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 78

18.08.2015

---

toinnit suunnitelmakaudella ovat pääviemärihankkeita, kuten Länsi-Vantaan ja Koillis-Espoon viemärinti (15 km) sekä Mäntymäki-Vallila tunneli (2,7 km).

Jätevedenpuhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudelle 2016 – 2018 ovat yhteensä 189,9 milj. €. Osakokonaisuuden merkittävin investointi on Blominmäen jätevedenpuhdistamo, jonka rakentamiseen on suunnitelmakaudella varattu 173,4 milj. €.

Jätehuollon viime vuosien merkittävin yksittäinen investointihanke on Ämmäsuon v. 2015 valmistuva biokaasulaitos. Jätehuollon Sortti-asemaverkosto laajentuu suunnitelmakaudella Kirkkonummelle.

Rahoitus:

Kuntayhtymä rahoittaa toimintansa vesi- ja jätehuoltotoimintojen maksuilla, jäsenkuntien asukasluvun suhteessa jaetuilla kuntaosuuksilla ja muilla mahdollisilla tuloilla.

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,2 miljardia €, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua lainaa vuoden 2015 talousarvion mukaan 250,8 milj. €.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 308 milj. € riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 108 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 451 milj. €.

Lähivuosien erittäin suurista investointimenoista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee koko suunnitelmakauden ajan ollen vuoden 2018 lopussa arvioidut 23,2 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 25,0 %.

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä on profiloitunut luotettavana vesi- ja jätehuollon palvelujen sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottajana.

Tavoitteeksi asetettu rahoituksen tasapaino niin, että myös investointimenot katetaan tulorahoituksella ei vesihuollon osalta ilman merkittäviä takakorotuksia ole taloussuunnitelmakaudella realistinen tavoite toimialan suurien investointihankkeiden vuoksi. Rahoitussuunnitelma sisältääkin ulkopuolista lainaa merkittävässä määrin. Pitemmällä aikavälillä tähän rahoituksen tasapainoon tuki tulee pyrkiä. Samalla on huolehdittava taksojen kohtuullisuudesta siten, että korotukset vastaisivat korkeintaan yleisen kustannustason nousua. Jätehuollon osalta tasapainoon päästäneen.

Tuottavuuden nousu on kannatettava tavoite, joka on kehittynytkin HSY:ssä myönteiseen suuntaan. Osittain sen toteutuminen suunnitelmakaudella perustuu kuitenkin vesihuollon taksojen reaalkorotuksiin yleistä kustannustason nousua enemmän. Henkilöstön määrän maltillinen vähentäminen vastaa myös tuottavuuden parantamisen tavoitteeseen.

Yhdyskuntalautakunta

§ 78

18.08.2015

Toimintavarmuuteen ja verkostojen toiminnan optimointiin liittyvät hankkeet ovat erittäin tärkeitä ja niihin tulee jatkossakin HSY:n ydintehtävänä kiinnittää eniten huomiota. Strategisena tavoitteena oleva ympäristön tilan parantamiseen tähtäävät toiminnot ovat erittäin kannatettavia ja HSY:n mahdollisuudet seudullisena toimijana koordinoita tehokkaita materiaalivirtoja tulee ilman muuta hyödyntää. Tässä HSY on tehnytkin hyvää työtä.

Kauniainen on tyytyväinen yhteistyöhön HSY:n kanssa käytännön hankkeissa. HSY:n ja jäsenkuntien kesken tehty puitesopimus kuntatekniikan yhteistyöstä täsmentää menettelytapoja ja yhteistyötä sekä selkeyttää kustannusjaon määrittelyä vesihuoltoinvestoinneissa. Puitesopimuksen jälkeen parhaillaan laadittavana olevat lukuisat kaupunkikohtaiset erillissopimukset vaikuttavat kuitenkin raskaalta ja työläästi ylläpidettävältä tavalta toimia yhdessä jäsenkuntien kanssa. Lisäksi tarkoitus on ollut, että toimittavat ovat yhtenäiset kaikissa jäsenkunnissa, jolloin myös sopimusten tulisi olla mieluiten yhteiset ja niiden määrä tulisi rajoittaa minimiin.

YTJ:

Lautakunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY –kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2016-2018 esityksen mukaisen lausunnon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Oheismateriaali: Lausuntopyyntö HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2016-2018

Oheismateriaali: HSY Tuloslaskelma (yhteenveto)

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2016 - 2018

652/00.04.01/2014

YLK 18.08.2015 § 79

Lisätiedot:

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. (09) 5056234
Kuntatekniikan projekti-insinööri Lennart Långström, puh. (09) 5056387
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Oheismateriaali:

HSL hallitus 29.5.2015, lausuntopyyntö
Kuntaosuudet 2016-2018
Kuntaosuuksien laskentaperusteet

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 26.5.2015 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2016 - 2018 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2015 mennessä.

Lausuntoa pyydetään:

- strategiasuunnitelmasta
- liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista
- kuntaosuuksien tasosta
- tarkastusmaksun korottamisesta
- kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2016 - 2018
- Kutsuplus-liikenteen jatkamisesta TTS:ssä esitetyllä tavalla 31.12.2015 päättyvän kokeilujakson jälkeen

Lausuntopyyntö on esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liit-
tyvä aineisto on julkaistu internet-osoitteessa:

<https://www.hsl.fi/paatokseteko>

Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 26.5.2015. Aineisto on myös nähtävillä kokouksessa.

Alustavan toiminta- ja taloussuunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n strategia 2025
- HSL:n henkilöstöstrategia 2018

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

- voimassa oleva toiminta- ja taloussuunnitelma 2015 - 2017
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2015 - 2016 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat
- vuoden 2014 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteutumätiedot vuodelta 2015

Taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2018 on laadittu vuoden 2016 kustannustasoon.

Strategiasuunnitelma

HSL:n perustehtävänä on kehittää ja tarjota sujuvia ja luotettavia liikkumisratkaisuja asukkaiden tarpeisiin. HSL:n toimintaa ohjaa vuonna 2014 laadittu strategia, jonka aikajänne ulottuu vuoteen 2025. Visio 2025 kuuluu: *"Joukkoliikenne on ykkösvalinta ja Helsingin seutu älykkään, kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnannäyttäjäksi."* HSL:n arvoja ovat yhteistyö, ympäristövastuu, asiakaslähtöisyys ja jatkuva kehittyminen. Strategiset tavoitteet kaudelle 2016-2018 ovat:

- 1) Sujuvat matkat – Asiakkaiden matkaketju perustuu joukkoliikenteen runkoverkkoon ja sujuviin liityntäyhteyksiin
- 2) Selkeää palvelua – Tarjoamme asiakkaille ajantasaista tietoa ennen matkaa ja matkan aikana sekä selkeät, helppokäyttöiset ja kohtuuhintaiset liput
- 3) Joukkoliikenne kasvuun – Ohjaamme liikenteen kasvun joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn
- 4) Tiivis ja vetovoimainen seutu – Raideliikenneverkkoon perustuva liikennejärjestelmä tiivistää yhdyskuntarakennetta ja vahvistaa seudun vetovoimaisuutta
- 5) Vähemmän päästöjä – Lisäämme vähäpäästöisen liikenteen osuutta joukkoliikenteessä
- 6) Tehokasta taloutta – Parannamme joukkoliikenteen kustannustehokkuutta ja vahvistamme koko liikennejärjestelmän rahoituspohjan kestävyttä

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (HLJ 2015) on liikenteen osalta lähtökohtana uudelle MAL-aiesopimukselle 2016 – 2019.

Lippu- ja informaatiojärjestelmä (LIJ2014) – hanke jatkuu TTS-kaudella. Matkakorttijärjestelmä uusitaan ja samalla toteutetaan ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä koko seudulle. Siirtyminen uuteen järjestelmään tapahtuu vaiheistetusti. Koekäytöt käynnistyvät lokakuussa 2015. Sekä nykyinen matkakorttijärjestelmä että Helmi-matkustajainformaatiojärjestelmä toimivat siirtymävaiheen aikana rinnakkain uuden järjestelmän kanssa.

Lippujärjestelmä vaihtuu TTS-kaudella kaarimaisiin vyöhykkeisiin, jotka eivät enää perustu kuntarajoihin. Kuntien tuki kohdennetaan säännöllisten käyttäjien kausi- ja arvolippujen hintoihin. Lipunmyynnin painopistettä siirretään strategian mukaisesti itsepalvelukanaviin.

Sähköisessä asiakaspalvelussa painopiste on HSL:n kanta-asiakasohjelman kehittämisessä ja mobiilipalveluissa. Mobiililippuja kehitetään niin, että ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan älypuhelimeen tilattavia kertalippuja. Reittipapuu uudistetaan Liikenneviraston kanssa.

Linjastoa kehitetään keskittämällä tarjontaa vahvoille runkolinjareiteille sekä bussi- että raideliikenteessä. Länsimetron käyttöönoton yhteydessä syksyllä 2016 uudistetaan Etelä-Espoon bussilinjasto. Länsimetro liityntälinjastoiheen kasvattaa joukkoliikenteen kulkutapaosuutta seudulla 1,1 prosenttiyksikköä.

HSL:n hankinnoissa suositaan haitallisia lähipäästöjä ja CO2-kuormitusta vähentäviä ratkaisuja. HSL kehittää suunnitelmakaudella sähköbussijärjestelmää. HSL hankkii leasing-sopimuksella vuosien 2015 / 2016 aikana 12 sähköbussia kokeilualustaksi. Tavoitteena on jatkossa sisällyttää sähköbussiliikenne normaalin kilpailutuksen piiriin. Keskeinen edellytys täyssähköisen bussiliikenteen yleistymiselle on latausinfrastruktuurin määrittely ja toteutus.

Suunnitelmakaudella tutkitaan säännöllisesti asiakastytyvääisyyttä sekä joukkoliikenteen kaluston laatua. Lisäksi HSL osallistuu kansainväliseen BEST-tutkimukseen, jossa tutkitaan Pohjoismaiden pääkaupunkien sekä eräiden Keski-Euroopan kaupunkien asukkaiden tyytyväisyyttä joukkoliikenteeseen. Vuonna 2016 suoritetaan lähijunien lippulajitutkimus.

Suunnitelmakaudella on tavoitteena laajentaa toiminnan rahoitus pohjaa uusien tulo- ja rahoituslähteiden avulla.

VR ja HSL ovat neuvotelleet lähijunaliikennöinnin aiesopimuksen vuosille 2016 – 2021. VR:n ehdotus tuottaa HSL:lle viiden vuoden sopimuskaudella noin 30 miljoonan euron säästön nykyhintatasoon verrattuna. Säästö on samansuuruinen kuin HSL:n arvioimat kilpailutuksen hyödyt eli n. 15 % hinnanlasku nykytasosta. Osapuolet valmistelevat aiesopimuksen pohjalta 2015 syksyn aikana uuden viisivuotisen sopimuksen, jonka on tarkoitus astua voimaan 1.4.2016. Uusi sopimus on tarkoitus käsitellä ja hyväksyä HSL:n hallituksessa alkuvuodesta 2016. Uuden sopimuksen säästöjä ei ole huomioitu alustavassa TTS:ssä. HSL pyrkii avaamaan lähijunaliikenteen kilpailulle vuonna 2021.

Merkittävimmät palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella:

- Länsimetron liikenteen aloitus elokuussa 2016
- Länsimetron liikenteen alkaessa siihen liittyvä bussilinjasto Etelä-Espoossa ja Lautasaassa muuttuu liityntäliikenteeksi
- Mankin ja Luoman seisakkeiden lakkauttaminen 2016
- Koillis-Helsingin linjastomuutos 2017
- Runkolinja 500 Herttoniemi – Munkkivuori aloittaa vuonna 2017

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

- Runkolinja 560 jatketaan Matinkylään vuonna 2018
- Runkolinja 570 Mellunmäki – Aviapolis aloittaa vuonna 2018
- Suunnitelmakaudella esitetään myös aloitettavaksi raitiolinjaston muutokset Helsingissä

Taloussuunnitelma

Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2016 ovat yhteensä 670,0 milj. euroa. Kasvu edellisvuoden ennusteeseen verrattuna on 52,6 milj. euroa (8,5 %). Vuonna 2017 toimintatulojen arvioidaan olevan 734,6 milj. euroa ja vuonna 2018 757,8 milj. euroa.

Lipputulot

Lipputulot arvioinnin perustana on käytetty kolmen kuukauden toteutumatioiden pohjalta tehtyjä lipputulonennusteita vuodelle 2015. Lipputulot (alv 0 %) arvioidaan olevan vuonna 2015 yhteensä 302,4 milj. euroa ja 327,0 milj. euroa vuonna 2016. Kasvu edellisvuoden ennusteeseen on 8,1 %. Vuonna 2017 lipputulot arvioidaan olevan 334,3 milj. euroa ja vuonna 2018 346,2 milj. euroa. Korttimaksuja matkakorteista arvioidaan kertyvän 0,7 milj. euroa vuonna 2016. Lipputulot muodostavat 48,8 % HSL:n toimintatuloista vuonna 2016.

Kauniaisten lipputulot vuonna 2015 ovat lausuntoaineistossa 1,498 milj. euroa, mikä vastaa vuoden 2014 tasoa. Vuonna 2016 lipputulot olisivat 1,539 ja vuonna 2018 1,622 milj. euroa.

Vuosittaisen lipunmyyntiin vaikuttavan matkustajamäärän arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 1,0 %. Vuonna 2016 seutulippujen hinnankorotus painottuu eniten kertalippuihin. Myös arvolippuja ja HSL-alueen kuntalaisille myytävää subventoidun kausilipun hintaa esitetään korotettavaksi. Sisäisten lippujen hinnankorotus koskee kaikkia päälippulajeja ja ovat kertalippuja lukuun ottamatta hieman seudullisia lippuja korkeammalla tasolla seudullisten ja sisäisten kausilippujen välisen hintasuhteen pienentämiseksi. Sisäisten yleis- ja haltijakohtaisten kausilippujen hintoja esitetään edelleen korotettavaksi lähemmäs omakustannushintaa.

Vuonna 2017 jäsenkuntien infrakustannukset nousevat merkittävästi, kun sekä Länsimetro että Kehärata liikennöivät koko vuoden. Kuntien subventioasteen arvioidaan silloin olevan keskimäärin 52,2 % ilman merkittäviä lipun hintojen korotuksia. Jos kuntien maksama keskimääräinen subventioaste halutaan edelleen pitää 50 %:ssa, tulisi lipputulot vuonna 2017 kerätä lisää noin 24,9 milj. euroa. Tämä merkitsisi keskimäärin 11,4 %:n korotusta lipun hintoihin. Lippujen hintoja esitetään korotettavaksi vuonna 2016 keskimäärin 6,9 %. Sisäisiin lippuihin esitetään keskimäärin 7,2 %:n korotusta ja seutulippuihin keskimäärin 6,6 %:n korotusta, kuntien keskimääräisen subventioasteen ylärajan ollessa 50,0 %. Korotus johtuu pääosin kasvaneista infrakustannuksista (Kehärata, Länsimetro, muu metrolinjakäyttö). Lipunhintojen korotusesityksissä ei ole huomioitu Kutsuplus-liikenteen kustannuksia. Mikäli ne laskettaisiin mukaan, tulisi lippujen hintoja korottaa lisää 0,8 %-yksikköä vuonna 2016.

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Kuntaosuudet

Ne menot, joita ei voida kattaa lipputuloilla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten, joukkoliikenneinfran ja Kutsuplus-palvelun kuntaosuuksista. Kuntaosuudet talousarviossa 2016 ovat yhteensä 326,7 milj. euroa, mikä sisältää arvioidun 5,1 milj. euron kuntaosuuden Kutsuplus-liikenteeseen. Kuntaosuudet muodostavat 48,8 % HSL:n toimintatuloista.

Kauniaisten kuntaosuus vuonna 2016 vähennysten jälkeen tulisi olemaan 0,781 milj. euroa. (0,754 milj. euroa ilman Kutsuplus-osuutta). Vuonna 2017 kuntaosuus olisi 0,921 milj. euroa (0,864 milj. euroa ilman Kutsuplus-osuutta) ja vuonna 2018 0,972 milj. euroa (0,871 milj. euroa ilman Kutsuplus-osuutta).

Kuntaosuuslaskelmiin ei ole sisällytetty uuden, aikaisintaan v. 2017 käyttöön otettavan vyöhykemallin vaikutuksia, jotka tähänastisten arvioiden mukaan nostavat Kauniaisten kuntaosuutta huomattavasti.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetuki

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen määräksi on arvioitu 5,4 milj. euroa vuosina 2015 - 2018. Vuonna 2014 tämä tuki HSL:lle oli vielä 6,1 milj. euroa. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 0,9 milj. euroa.

Muut tulot

Tarkastusmaksutuloja arvioidaan kertyvän 5,0 milj. euroa ja VR:ltä laskutettavaa korvausta tarkastustoiminnasta 1,1 milj. euroa. Tarkastusmaksua esitetään jälleen korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon. Matkalippujen tarkastustoiminnassa huomioidaan siirtyminen uuteen lippu- ja informaatiojärjestelmään sekä taksa- ja lippujärjestelmään. Toiminnan painopiste on asiakkaiden opastamisessa uuden järjestelmän käyttöönottoon. Tämän vuoksi tarkastusmaksutuloja arvioidaan kertyvän noin 25 % normaalitasoa vähemmän vuosina 2016–2017.

Vuokratuloja liikenneöitsijöiltä laskutettavista taukotilojen, matkakorttilaitteiden ja sähköbussien vuokrasta arvioidaan saatavan 2,3 milj. euroa.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2016 ovat yhteensä 668,6 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2015 ennusteesta 63,2 milj. euroa (10,4 %). Vuonna 2017 toimintamenojen arvioidaan olevat 722,6 milj. euroa ja vuonna 2018 743,4 milj. euroa.

Henkilöstökulut

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Henkilöstökulut ovat 19,7 milj. euroa, mikä on 3,0 % toimintamenoista. Edellisvuoden ennusteesta henkilöstömenot kasvavat 0,2 milj. eurolla (0,9 %). Palkkojen yleisiin sopimuskorotuksiin on varattu 0,4 %.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot vuonna 2016 ovat yhteensä 639,4 milj. euroa muodostaen merkittävimmän osan eli 95,6 % HSL:n toimintamenoista.

Joukkoliikenteen operointikustannukset

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat 505,2 milj. euroa, 75,6 % HSL:n toimintamenoista. Joukkoliikenteen kustannustaso nousee keskimäärin 2,1 % edellisvuoden tasosta.

Bussiliikenteen menot vuonna 2016 ovat yhteensä 319,7 milj. euroa, josta Kutsuplussin osuus on 5,1 milj. euroa. Vuonna 2016 bussiliikenteen kustannustason arvioidaan nousevan kaikkiaan 2,5 %, vaikka kustannuksia alentaa Länsimetron valmistuminen ja liityntäliikenteen alkaminen. Bussiliikenteen menot sisältävät ympäristöbonusvarauksen 1,5 milj. euroa. Kuntaosuuksissa joukkoliikenteen operointikustannuksiin sisältyy sähköbussien hankinta, 0,6 milj. euroa. Vuonna 2017 bussiliikenteen menoiksi yhteensä arvioidaan 324,6 milj. euroa (Kutsuplus 13,0 milj. euroa). Vuonna 2018 bussiliikenteen menoiksi yhteensä arvioidaan 341,9 milj. euroa (Kutsuplus 26,3 milj. euroa).

Junaliikenteen menot ovat vuonna 2016 yhteensä 94,0 milj. euroa. Vuonna 2017 ja 2018 junaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 102,4 milj. euroa. Vuonna 2016 menot kasvavat uuden Sm5-kaluston käyttöönoton ja Kehäradan liikennöinnin takia. Uuden VR-sopimuksen säästöjä ei tässä ole toistaiseksi huomioitu.

Raitioliikenteen kustannusten vuonna 2016 arvioidaan olevan 53,7 milj. euroa. Raitioliikenteessä kustannustason nousuksi on arvioitu 1,3 %. Vuonna 2017 kustannuksiksi arvioidaan 56,5 milj. euroa ja vuonna 2018 60,4 milj. euroa. Vuonna 2016 kustannukset nousevat uuden kaluston pääomakustannusten johdosta.

Metrolilikenteen kustannusten vuonna 2016 arvioidaan olevan 33,6 milj. euroa. Metrolilikenteessä kustannustason nousuksi on arvioitu 1,4 %. Vuonna 2017 kustannuksiksi arvioidaan 43,7 milj. euroa ja vuonna 2018 43,3 milj. euroa. Vuonna 2016 kustannukset nousevat uuden metrokaluston ja Länsimetron käyttöönoton myötä. Metron viikonloppuöiden yöliikennekokeilu lopetettiin vuonna 2014.

Lauttaliikenteen kustannusten vuonna 2016 arvioidaan olevan 4,2 milj. euroa ja pysyvän samalla tasolla suunnitelmavuosina 2017 - 2018. Lauttaliikenteessä kustannustason nousuksi on arvioitu 1,3 %.

Kutsuplus-liikenteen operointikustannusten vuonna 2016 arvioidaan olevan 5,1 milj. euroa ja vuonna 2017 13,0 milj. euroa sekä vuonna 2018 26,3 milj. euroa, mikäli Kutsuplus-liikennettä jatketaan koekäytön päätyttyä.

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Kauniaisten osuus operointikustannuksista 2016 arvioidaan olevan 2,062 milj. euroa (ilman Kutsuplussia 31.000 e vähemmän), ja vuonna 2017 2,149 milj. euroa (ilman Kutsuplussia 86.000 e vähemmän). Vuonna 2018 osuus olisi 2,278 milj. euroa (ilman Kutsuplussia 195.000 e vähemmän).

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

Kunnille joukkoliikenteen infrastruktura maksettava käyttökorvaus vuonna 2016 on 99,7 milj. euroa. Vuonna 2017 korvaus on 129,7 milj. euroa ja vuonna 2018 130,0 milj. euroa. Kauniaisissa ei ole infrakorvausten piiriin luettavia kohteita. Joukkoliikenteen infrakustannukset nousevat merkittävästi Länsimetron sekä Kehäradan myötä.

Kauniaisten osuus infrakustannuksista 2016 arvioidaan olevan 0,162 milj. euroa ja vuonna 2017 0,236 milj. euroa. Vuonna 2018 osuus olisi 0,233 milj. euroa.

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Sopimuksen mukaan vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakulujen kohdistamisesta sovitaan kokonaan erikseen. Tällaisia uusia, merkittäviä investointeja ovat ainakin Länsimetro ja Kehärata. Talous- ja toimintasuunnitelmassa infrakustannusten jaossa on sovellettu Kehäradan ja Länsimetron osalta 27.5.2015 hyväksytyyn sopimuksen periaatteita. Inframenoihin sisältyy 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä. Pääomakorvauksen laskentaperusteena ennen vuotta 2010 käyttöön otetun infran osalta on käytetty omaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Uuden infran osalta laskentaperusteena on kirjanpitoarvo. Pääomalle laskettavan koron osalta on laskennallisena korkona käytetty infrasopimuksen mukaista viittä prosenttia.

Muut palvelujen ostomenot

Muiden kuin operointipalvelujen ja infrapalvelujen ostoihin käytetään vuonna 2016 34,4 milj. euroa (2017: 32,2 milj. euroa ja 2018: 31,9 milj. euroa). Tällaisia menoja ovat esim. ICT-kulut, tiedotus- ja markkinointikustannukset.

Muut menot

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2016 varattu 1,8 milj. euroa. (v. 2017: 1,1 m.e. ja v. 2018: 1,2 m.e.)

Vuokrakulut vuonna 2016 ovat 4,5 milj. euroa (v. 2017 ja 2018: 5,1 milj. euroa). Vuokrakulut käsittävät HSL:n toimitilojen vuokrakustannusten lisäksi sähköbussista maksettavia leasing-vuokria 1,2 milj. euroa sekä VR:lle maksettavia vuokria matkakorttilaitteista 0,4 milj. euroa.

Muut kulut vuonna 2016 ovat 3,1 milj. euroa. (v. 2017 ja 2018: 3,3 milj. euroa). Muihin menoihin sisältyvät tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset, joita arvioidaan kirjattavan yhteensä 2,4 milj. euroa.

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Toimintakate

Toimintakatteen vuonna 2016 arvioidaan olevan 1,4 milj. euroa ylijäämäinen, mikä riittää kattamaan rahoituskulut, joita arvioidaan olevan 0,4 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. HSL on toistaiseksi ollut velaton ja talousarviolainaa ei todennäköisesti tarvitse nostaa myöskään vuonna 2015.

Uusiin investointeihin arvioidaan vuonna 2016 tarvittavan lainaa 35 milj. euroa, vuonna 2017 10 milj. euroa ja vuonna 2018 5 milj. euroa. Lainakanta vuoden 2018 lopussa olisi noin 42,9 milj. euroa. Lainakorkona laskennassa on käytetty 1,5 %. Rahoituksen nettomenojen vuonna 2016 arvioidaan olevan 0,4 milj. euroa (v. 2017 0,7 m.e. ja v. 2018 0,8 m.e.).

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 1,0 milj. euroa ylijäämäinen.

Suunnitelmapoistot vuonna 2016 ovat 10,7 milj. euroa ja ne kasvavat edellisvuoden ennusteeseen verrattuna 2,0 milj. eurolla (23,4 %). Suunnitelmapoistojen arvioidaan kasvavan vuosina 2017-2018 LIJ-hankkeen valmistuttua (varaus 2017: 21,0 milj. euroa ja 2018: 23,3 milj. euroa).

Tilikauden 2016 alijäämäksi arvioidaan jäävän 9,7 milj. euroa, ja se voidaan kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Investoinnit

HSL:n investointimenot vuonna 2016 ovat 34,1 milj.euroa (v. 2017: 9,8 milj. euroa ja v. 2018: 4,2 milj. euroa). Suunnitelmakauden merkittävin investointi on lippu- ja informaatiojärjestelmä LIJ-2014-hanke, johon suunnitelmakauden 2016 – 2018 aikana käytetään yhteensä noin 33,4 milj. euroa. Matkustajainformaatiolaitteisiin ja -järjestelmiin on varattu suunnitelmakaudelle 5,4 milj. euroa ja ICT-investointeihin sekä kehityshankkeisiin n. 9 milj. euroa.

Peruspääoma

HSL:n peruspääoma on 1.1.2015 yhteensä 9,230 milj. euroa. Kauniaisten osuus peruspääomasta on 0,071 milj. euroa. Peruspääomaosuuksiin ei esitetä muutoksia suunnitelmakaudella. Peruspääomalle ei esitetä maksettavaksi korkoa.

Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittama kuntakohtainen yli-/alijäämä esitetään otettavaksi huomioon seuraavien vuosien talousarvioissa, kuntaosuuksia vähentävänä tai lisäävänä eränä. Vuoden 2015 arvion mukaan kumulatiivista yli-/alijäämää on käytettävissä 31.12.2015 yhteensä 29,091 milj. euroa, joka on alustavassa taloussuunnitelmassa jaettu kunnittain tasaisesti kolmelle tulevalle vuodelle 2016 - 2018. Kauniaisten kumulatiivisen ylijäämän

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

31.12.2015 arvioidaan olevan 0,331 milj. euroa. Vastaavasti 31.12.2014 ylijäämä oli 0,407 milj. euroa. Kauniaisten kumulatiivinen ylijäämä on suunniteltu käytettävän vuosina 2015 - 2018 0,110 milj. euroa vuosittain kuntaosuutta pienentävänä summana.

Kutsuplus

Kutsuplus-liikenteen koekäytön päättyessä vuoden 2015 lopussa sitä on suunniteltu jatkettavaksi TTS:ssä esitetyllä tavalla. Kutsuplus-palvelun operointiin on varattu vuodelle 2016 5,1 milj. euroa ja yleiskustannuksiin 1,3 milj. euroa. Vuodelle 2017 on varattu operointiin 12,96 milj. euroa ja vuonna 2018 26,3 milj. euroa. Lipputuloja Kutsuplus-palvelusta arvioidaan kerättävän vuonna 2016 1,3 milj. euroa, vuonna 2017 5,4 milj. euroa ja vuonna 2018 14,0 milj. euroa. Kutsuplus-palvelun lipputulosten arvioidaan kattavan vuonna 2016 26% palvelun kustannuksista. Vastaavat osuudet olisivat vuonna 2017 42% ja suunnitelmakauden lopulla vuonna 2018 53 %.

Suunnitelmissa on laajentaa Kutsuplus-palvelua merkittävästi ja saattaa se kiinteäksi osaksi joukkoliikennetarjontaa. Mikäli Kutsuplus-palvelu jatkuu kokeiluvaiheen jälkeen, on vuoden 2016 marraskuun alkuun mennessä ajoneuvomäärä suunniteltu nostettavaksi asteittain nykyisestä 15 ajoneuvosta 45 ajoneuvoon ja vuonna 2017 vastaavasti 75 ajoneuvoon. Vuonna 2018 käyttöön on suunniteltu keskimäärin 100 autoa.

Lausuntoesitys

1. Strategiasuunnitelma

Vuonna 2014 laadittu kuntayhtymän strategia on kokonaisuutena onnistunut. Helsingin seudun aseman vahvistaminen Euroopan parhaimpiin kuuluvana joukkoliikenteen järjestäjänä ja kehittäjänä on Helsingin seudun MAL 2050 -strategisten linjausten mukaista.

Liikenteen maltillinen keskittäminen runkolinjoihin on perusteltua. Runkoverkkoon ja hyviin liityntäyhteyksiin perustuvat matkaketjut edistävät joukkoliikenteen tehokkuutta, sujuvuutta, luotettavuutta ja kestävästä kehitystä. Samalla on kuitenkin huolehdittava alueiden sisäisten yhteyksien riittävydestä. Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee olla kattavasti käytettävissä. Joukkoliikenneyhteydet lähikouluihin, terveysasemille ja muihin lähipalveluihin tulee jatkossakin turvata.

Sisäisten yhteyksien liiallinen heikentäminen saattaa kääntyä tavoitteita vastaan vähentäen joukkoliikenteen suosiota ja lisäten henkilöautoliikennettä. Joukkoliikenteen hyvä saavutettavuus on monelle tärkeämpää kuin tiheämpi vuoroväli. Bussien tulisikin kerätä asiakkaat ei vain harvoilta pääkaduilta, vaan myös muiltakin kaduilta vaikka sitten harvemmalla aikataululla. Voimakas panostaminen raideliikenneverkkoon perustuaan liikennejärjestelmään mahdollistaa yhdyskuntarakenteen tiivistämisen ja seudun vetovoimaisuuden vahvistamisen, mutta tällöin tulee merkittävä raideinvestointi hyödyntää kattavasti niin maankäytön kuin liikenneyhteyksien osalta. Esimerkiksi Mankin ja Luoman seisakkeiden lak-

kauttaminen vaikuttaa tavoitteiden vastaisesti paikallisella tasolla ja lisää osaltaan henkilöautoliikennettä.

Selkeä palvelu ja ajantasaisen tiedon saatavuus on olennainen osa nykyaikaista laadukasta joukkoliikennejärjestelmää. HSL:n matkustajainformaatio on erittäin hyvällä tasolla. Joukkoliikenteen aktiivinen markkinointi ja liikenteen kasvun ohjaaminen myös kävelyyn ja pyöräilyyn on tärkeä strateginen tavoite Helsingin seudulla. Viestinnässään HSL voisi olla nykyistä aktiivisempi toimija arvojen mukaisesti liikenneturvallisuuden edistämiseksi ja eri liikennemuodot kattavan huomaavaisen liikennekäyttämisen markkinoinnissa.

Vähäpäästöisen liikenteen osuuden lisääminen myös bussiliikenteessä on kannatettava urauurtava hanke, jolla on edellytyksiä tehokkaasti vähentää haitallisia lähipäästöjä ja CO₂-päästöjä. Kaiken kaikkiaan HSL tekee ansiokasta työtä ympäristön hyväksi monin eri tavoin.

Joukkoliikenteen kustannustehokkuuden edelleen parantaminen ja liikennejärjestelmän rahoituspohjan kestävyuden vahvistaminen on edellytys huomattavien hankkeiden toteutukselle. Toisaalta on huolehdittava siitä, että hankkeita käynnistetään vain taloudellisten edellytysten täyttyessä. Kuntien taloudellinen tilanne ei mahdollista subventioasteen nostamista nykyisestä päätetystä 50%:sta. Lippujen hintojen liiallinen nostaminen puolestaan voi vähentää joukkoliikenteen käyttöä.

2. Liikenteen palvelutasot ja muutokset

Länsimetron liityntälinjastosuunnitelmasta Kauniaisten kaupunki on lausunut 2.9.2014.

Muut esitetyt linjastomuutokset ovat vaikutuksiltaan Kauniaisten osalta vähäisiä. Palvelutasoheikennykset rantaradalla (Mankin ja Luoman seisakkeiden lakkauttaminen) lisäävät kuitenkin henkilöautoliikennettä ja kohdistavat paineita liityntäpysäköintipaikkojen riittävyyteen rantaradan muilla asemilla ja liikenteen solmukohdissa, kuten Kauniaisissa.

3. Kuntaosuuksien taso

Taloussuunnitelmakaudella 2016 - 2018 kuntaosuuksiin kohdistuu voimakkaita kasvupaineita mm. suurien infrahankkeiden, lippu- ja informaatiojärjestelmän uudistamisen, uuden tariffijärjestelmän ja Kutsuplus-liikenteen laajentamisen myötä. Kuntaosuuksia nostavia tekijöitä on useita, ja suuret uudet hankkeet ovat epäilemättä pääosin perusteltuja, mutta kokonaisuutena kustannuskehitystä ei voida pitää hallittuna eikä se vastaa jäsenkuntien omistajaohjauksen lausunnoissaan asettamia taloudellisia tavoitteita. Vaikka Kauniaisten kaupungin kuntaosuuden TTS:n mukainen kehitys vuosina 2016 - 2018 on maltillisempi kuin vuosi sitten laaditussa TTS:ssä, ylittää se edelleen tuntuvasti yleisen kustannustason nousun siitäkin huolimatta, että kuntaosuus sisältää aikaisempien vuosien ylijäämän vähennyksenä (0,1 milj. euroa/v.). Huomattava on myös, että kuntaosuuksiin ei edelleenkään ole lisätty uuteen vyöhykejärjestelmään siirtymisen vaikutuksia edes suunta-antavina arvioina. Tällä on suuri korottava merkitys Kauniaisten kuntaosuuteen jatkossa,

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

nyt arvioidun mukaisesti aikaisintaan vuodesta 2017 alkaen. Kutsuplus-liikenteen laajentaminen nostaa myös Kauniaisten kuntaosuutta varsinkin vuonna 2018 (0,1 milj. euroa).

4. Lipun hintojen keskimääräiset muutokset

Kustannuspaine kohdistuu vastaavasti myös lippujen hintoihin samoista syistä kuin kasvupaine kuntaosuuksiin. Suunnitellut lippujen hintojen korotukset ovat merkittävät ja kehityssuunta huolestuttava. Esitetyt lipun hintojen keskimääräiset muutokset ovat pääosin perusteltuja kuntaosuuksien tason pysyttämiseksi enintään 50 % tasolla kokonaiskustannuksista. Korotukset ylittävät kuitenkin operointikustannusten nousun jo vuonna 2016 (keskimäärin 6,9 %). Kun kuntien subventioaste pidetään sovitusti 50 %:ssa tarvitaan vuonna 2017 edelleen keskimäärin 11,4 % lisäkorotus lippujen hintoihin, vaikka korotusesityksissä ei ole huomioitu Kutsuplus-liikenteen kustannuksia. Korotuspaineet johtuvat ennen kaikkea infrakustannusten noususta kun sekä Länsimetro että Kehärata liikennöivät ympäri vuoden. Riskinä on, että joukkoliikenne menettää suosiota kalleutensa takia. Korotusten kohdistaminen vuosittain ensisijaisesti kertalippuihin vähentää joukkoliikenteen suosiota satunnaiskäyttäjien keskuudessa. Kasvupotentiaalia voisi muuten olla juuri tässä ryhmässä, koska joukkoliikenteen käyttöaste työmatkaliikenteessä on jo Helsingin seudulla ilahduttavan korkea. Lipputuloja tulisikin pyrkiä kasvattamaan joukkoliikenteen käyttäjämääriä ja käyttäjäkuntaa lisäämällä.

Suurten uusien infrahankkeiden toteuttamisedellytyksenä tulisi olla rahoitusohjelman tuntuva laajentaminen. Pelkästään kuntaosuuksilla ja lipputuloilla niiden rahoittaminen on hyvin haasteellista.

5. Tarkastusmaksu

Tarkastusmaksutuloja on arvioitu kertyvän vuonna 2016 5 milj. euroa, josta perintätappiota koituu kuitenkin 2,4 milj. euroa. Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012, 2013 ja 2014. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla liputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää. Tähän HSL ilmoittaakin panostavansa uuden lippujärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Tarkastusmaksun tason on myös oltava kohtuullinen suhteessa muihin, esim. pysäköintivirhemaksun suuruuteen tai rikesakkorangaistuksiin. Nykyinen tarkastusmaksu 80 € on näin ollen suuruudeltaan riittävä, eikä ole luultavaa, että liputta matkustettaisiin liian alhaisen tarkastusmaksun takia.

6. Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittaman kuntakohtaisen yli-/alijäämän hyödyntäminen seuraavien vuosien talousarvioissa on oikeudenmukainen ja kannatettava järjestely.

7. Kutsuplus-liikenteen kehittäminen koekäytön jälkeen

Yhdyskuntalautakunta

§ 79

18.08.2015

Kauniainen on aiemmin kannattanut kutsuohjatun joukkoliikenteen mallista kehittämistä. Kutsuplus-liikenne on saanut koekäyttövaiheessaan myönteistä palautetta asiakkailta ja myös palkintoja konseptistaan ja älyliikennepalvelun sovelluksesta. Palvelun subventioaste on kuitenkin liian korkea varsinkin nykyisellä toiminta-alueella, joka on perinteisen joukkoliikennepalvelun ykkösalueita ja jossa yhteydet toimivat muutenkin parhaiten. Vaikka subventioasteen esitetäänkin pienenevän TTS-kaudella palvelun laajentamisen myötä, nousee euromääräinen subventio kuitenkin samalla voimakkaasti lisäten joukkoliikenteen kokonaiskustannuksia ja sen myötä korotuspaineita lipunhintoihin ja kuntaosuuksiin.

Järjestelmän heikon kustannustehokkuuden johdosta Kauniainen ei kannata Kutsuplus-liikenteen jatkamista koekäyttöjakson jälkeen, ainakaan mikäli palvelun rahoitus perustuu nykyiseen malliin. Kutsuohjatun liikenteen kehittäminen verovaroin soveltunee parhaiten alueille, joissa tavanomaisen joukkoliikenteen kannattavuus on heikoin ja joissa esim. taksiliikenteen matkojen yhdistämisellä on aikaansaataavissa säästöjä.

YTJ:

Lautakunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL- kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta vuosille 2016 - 2018.

.....

Jäsen Fellman esitti, että päätösehdotusta muutettaisiin siten, että Kauniainen kannattaa KutsuPlus-liikenteen jatkamista edelleen v. 2016 HSL:n esityksen mukaisesti, jäsen Antskog-Karstinen kannatti esitystä. Pj totesi asiasta äänestettävän siten, että ne jotka ovat pohjaehdoksen kannalla äänestävät 'jaa' ja vastaehdotusta kannattavat äänestävät 'ei'. Pohjaehdotus voitti äänin 7-2 (Fellman, Antskog-Karstinen), joten alkuperäinen esitys KH:lle jäi voimaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

HSL Lausuntopyyntö Dnro 1508/02.021.211/2010

HSL Julkisen liikenteen kuntaosuudet 2016-2018

HSL Kuntaosuuksien laskentaperusteet

Oheismateriaali

JULK_HSL Lausuntopyyntö

Yhdyskuntalautakunta

§ 80

18.08.2015

Kiinteistötoimitusmaksutaksa vuodelle 2016

733/02.05.00/2014

YLK 18.08.2015 § 80

Lisätiedot:

Kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 09 5056 253
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kiinteistötoimitusmaksulain (KtmL 558/95) mukaan kunnan kiinteistörekisterinpitäjän (kiinteistöinsinööri) määräämästä kiinteistötoimituksesta perittävä maksu tai sen laskentaperusteet määrätään kiinteistötoimitusmaksutaksassa, josta päättää kunnanvaltuusto (KtmL 4 §). Kiinteistötoimitusmaksu kunnan virkamiehen tekemästä toimituksesta peritään kunnalle (KtmL 2 §).

Nykyinen taksa (**oheismateriaalina**) on ollut voimassa 1.1.2015 alkaen. Taksa on korotettu kustannustason oletettua nousua vastaavasti, noin 2,3 %. Ehdotus uudeksi kiinteistötoimitusmaksutaksaksi on esityslistan **liitteenä**.

YTJ:

Lautakunta esittää, että KH ehdottaa KV:lle esityslistan liitteen mukaisen kiinteistötoimitusmaksutaksan hyväksymistä siten, että uudet maksut tulevat voimaan 1.1.2016.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Kiinteistötoimitusmaksutaksa 2015
Kiinteistötoimitusmaksutaksa vuodelle 2016 (esitys)

Yhdyskuntalautakunta

§ 81

18.08.2015

Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2016

733/02.05.00/2014

YLK 18.08.2015 § 81

Lisätiedot:

toimialasihteeri Leena Porvali, puh 050 3829 233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin sisäisen valvontaohjeen mukaan maksut, taksat, vuokrat ja vastaavat on talousarvioon merkittyjen tulojen kertymiseksi ja maksujen reaaliarvon säilyttämiseksi säännönmukaisesti arvioitava. Vastaavasti on taksoja, maksuja ja vuokria tarkistettava mikäli se osoittautuu perustelluksi.

Kauniaisten kaupunki tuottaa laadukkaat palvelut asukkailleen, mikä myös näkyy keskimäärin korkeimpina kustannuksina. Kaupungin tulee asettaa omalle toiminnalleen samat tuottavuustavoitteet kuin naapurikunnissa, jotta kustannuserot eivät kasvaisi. Pääkaupunkisudun kaupungeissa ja kuntayhtymissä on asetettu tavoitteeksi tuottavuuden nousu 1-2 %:lla/vuosi.

Hallintosäännön mukaan lautakunta päättää perittävistä maksuista ja taksoista *lukuunottamatta kiinteistötoimitusmaksua, katujen kunnossapito- ja puhtaanapitotaksaa sekä rakennusluvista ja valvonnasta perittäviä maksuja*.

Taksat tuodaan lautakunnan vahvistettavaksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Taksakorotusten vaikutusta toimialan tulokseen ei tässä vaiheessa ole mahdollista tarkasti arvioida, johtuen että yhdyskuntatoimen maksut ja taksat ovat luonteeltaan pääosin kysyntään perustuvia ja näin ollen riippuvaisia kaupunkilaisten tarpeesta käyttää em. palveluja.

Yhdyskuntatoimen palvelumaksuja ja taksoja on pääsääntöisesti tarkistettu indeksikorotuksen verran.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on päivitetty uuden ympäristönsuojelulain mukaiseksi. Taksassa ja maksutaulukossa on huomioitu muutokset ympäristönsuojelulain pykälöinnissä, sanamuodoissa ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on uuden ympäristönsuojelulain 239 §:n mukaan laadittava valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Valvontaohjelmaan perustuvas- ta valvonnasta on mahdollista periä myös maksu, jota myös on huomioitu vuoden 2016 maksutaulukossa. Uusi ympäristönsuojelulaki mahdollistaa maksun perimisen myös sellaisista tarkastuksista, jotka tehdään valvontaviranomaisen antaman kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi. Myös tätä on huomioitu vuoden 2016 maksutaulukossa.

Kemialliset pesulat, jotka ovat siirtyneet kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen rekisteröitäviksi, on nyt lisätty vuoden 2016 maksutaulukkaan.

Yhdyskuntalautakunta

§ 81

18.08.2015

Samaa koskee myös jätelain 100 §:n mukaisten ilmoitusten käsittelystä ja jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä perittävää maksua.

Taksaehdotukset vuodelle 2016 ovat esityslistan **liitteenä**.

YTJ:

Lautakunta hyväksyy liitteen mukaiset maksut ja taksat käytettäväksi vuonna 2016.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 2016
Maankäytön maksut ja taksat 2016
Kiinteistöjen taksat vuodelle 2016
Kuntatekniikan maksut ja taksat vuodelle 2016

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

Yhdyskuntatoimen vuoden 2016 talousarvion sekä vuosien 2017-2018(20) taloussuunnitelman valmistelu

265/02.02.00/2015

YLK 18.08.2015 § 82

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 09 5056 234
toimialasihteeri Leena Porvali, puh. 09 5056 233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota kokouksissaan 14.10.2015 ja 21.10.2015, valtuustokäsittely on 16.11.2015. Lautakunta kohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2016 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2017-2018(20). Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsittelyyn mennessä.

Investointiohjelma vahvistuu valtuustokäsittelyn myötä marraskuussa ja siihen perustuva lopullinen työohjelma tuodaan lautakunnalle hyväksyttäväksi vuoden 2016 alussa. Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämisstrategian, joka kuluvalle valtuustokaudelle perustuu valtuuston toimintakautensa alussa järjestetyssä strategiaseminaarissa esille nostamiin valtuustokauden päätöksenteon kannalta tärkeisiin painopistealueisiin ja näitä toteuttaviin usein myös poikkihallinnollisiin toimenpiteisiin. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan tältä pohjalta.

Osavuosikatsauksissa (30.4. ja 31.8.) raportoidaan strategisten tavoitteiden vuositoimenpiteiden toteutumisesta sekä käyttötalousarvion toteutumisesta tulosaluetasolla ja mahdollisista poikkeamista. Investointihankkeiden etenemistä seurataan kuukausittaisten toteumien perusteella ja osavuosikatsauksien raportointiin ajoittuvien seurantalavereiden yhteydessä.

Yleiset lähtökohdat ja talousarvion puitteet

Valtionvarainministeriön (VM 2.4.2015, Kuntatalousohjelma 2016 - 2019) arvioiden mukaan Suomen BKT kääntyy hitaaseen kasvuun vuonna 2015 (0,5 %) ja kasvaa seuraavina vuosina runsaan prosentin vuosivauhdilla. Euroopan komissio on arvioinut Suomelle kuitenkin synkempiä kasvulukuja. Kuntien kustannustason muutos on arvioitu olevan 0,9 % vuonna 2015, 1,3 % vuonna 2016, 1,4 % vuonna 2017 ja 1,8 % vuonna 2018. Uuden hallituksen ja sen hallitusohjelman poliittiset päätökset, jotka vaikuttavat niin kuntien kun muuhunkin

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, eivät ole tällä hetkellä lopullisesti tiedossa. Kuntiin kohdistuu kuitenkin julkisen talouden tasapainottamisen vaatimuksia niin säästöjen kuin rakenneuudistusten muodossa.

Kauniaisten valtionosuustulot ovat laskeneet 3,5 miljoonaa euroa vuodesta 2012 vuoteen 2015 ja pienenevät edelleen valtionosuusuudistuksen johdosta jopa 2 miljoonaa euroa seuraavina vuosina. Vuonna 2016 valtionosuudet vähenevät noin miljoonalla eurolla vuoteen 2015 verrattuna.

Kansantalouden hidaskasvu sekä julkisen talouden yleiset tasapainottamistoimet luovat kunnissa yleensä ja myös Kauniaisissa tarvetta tehostaa toimintaa ja nostaa palvelutuotannon tuottavuutta. Kaupungin valtuustokauden tavoitteena on palvelutuotannon tuottavuuden nostaminen 1,5 % / vuosi. Käyttömenojen hillitseminen parantaisi myös investointisuunnittelukaudelle sijoitettujen hankkeiden tulorahoituksen osuutta.

Kaupungin verotulot kasvoivat vuonna 2014 poikkeuksellisen paljon, jopa 5,4 %, eli 3 miljoonaa euroa. Viimeinen valmistunut verovuosi 2013 osoittaa sen että verotulot kasvoivat enemmän (kasvua 4,3 %) kuin veroista tehtävät vähennykset (kasvua 2,2 %). Edellisinä kahtena vuotena verotulosten kasvu on ollut 3,3 ja 3,5 %. Vuonna 2015 arvioidaan että verotulot kasvavat noin 3,2 %, eli hieman alle 2 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 kasvu on arvioitu olevan noin 3,3 %, eli 2 miljoonaa euroa. Kuntaliiton huhtikuun lopussa antama ennuste tukee näitä arvioita.

Kaupungin toimintamenot kasvoivat vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan 5,2 %, kun mukana ovat sisäiset erät. Ilman sisäisiä eräitä kasvu oli 4,8 %. Kasvu ylittää maan keskiarvon, joka ennakkotietojen mukaan oli 0,4 %.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2016 - 2020. Vuosina 2013 ja 2014 poistot ovat nousseet suuremmiksi kuin vuosikate, mikä on johtanut siihen että tilikauden tulos on jäänyt negatiiviseksi. Vuosikatteen tulisi suunnittelukauden aikana olla keskimäärin vähintään 8 miljoonaa euroa jotta talous kestää investointien aiheuttamat poistot ilman ulkoista lainanottoa. Vuonna 2015 on arvioitu kaupungin saavan maanmyyntituloja 6,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2016 vastaava arvio on 8,3 miljoonaa euroa. Nämä Koivuhovin alueen tonttien myyntitulot ovat poikkeuksellisen suuret ja kertaluonteiset.

Kaupungin säännönmukaiset vuosittaiset investointitarpeet, sisältäen rakennusten ylläpitokorjaukset, liikenneväylien ja yleisten alueiden muutostyöt sekä koneiden, kaluston ja IT-järjestelmien uusiminen ovat noin 3 milj. euroa / vuosi.

Vuonna 2014 hyväksytyssä investointiohjelmassa on säännönmukaisten investointimenojen lisäksi muita hankkeita yhteensä 28 milj. euroa vuosille 2015 - 2018. Näistä Villa Bredan laajennus muodostaa yli puolet, 15 milj. euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.3.2015 vuoden 2014 käyttämättä jääneiden investointimäärärahojen lisämäärärahoja vuodelle 2015 yhteensä 3,5 miljoonaa euroa. Kaupungin tavanomainen tulorahoitus ei riitä investointiohjelman toteuttamiseen, vaikka maanmyynnit toteutuisivat arvioidun mukaisina. Vuonna 2015 kaupunki tarvitsee näillä näkymin 5 miljoonaa euroa lainaa ja vuonna 2016 vielä 4 miljoonaa euroa lisää, jolloin

---

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

---

lainakanta nousee 9 miljoonaan euroon. Jos maanmyynnit eivät toteutuisi suunnitelman mukaisesti, lainatarve nousee vielä tästä.

KH vahvisti kokouksessaan 27.5.2015 § 123 vuoden 2016 talousarvion ja vuosien 2016 - 2018 taloussuunnitelman valmistelua ohjaavat linjaukset seuraavasti:

1. Käyttötalouden osalta on laadittu toimialakohtaiset kehykset. Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2014 tilinpäätöstä ja vuoden 2015 talousarviota. Toimialoilta on pyydetty tietoa tulevista olennaisista muutoksista, joita on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu väestönkasvu ja kuntien arvioidut kustannustason muutokset valtiovarainministeriön ennusteen mukaisina (1,3 % vuonna 2016, 1,4 vuonna 2017 ja 1,8 vuonna 2018) sekä toimialojen 1,5 %:n tehostaminen. KH hyväksyi **oheismateriaalina** olevan toimialakohtaisen tulo- ja menokehymyksen.
2. Kaupunki soveltaa kiinteistöverotuksessa veroprosenttien alarajoja. Yleinen kiinteistöveroprosentti on 0,8 prosenttia, vakituisen asuinrakennuksen 0,37 prosenttia ja rakentamaton rakennuspaikka 2,3 prosenttia.
3. Kunnallisverosta kertyvät verotulot perustuvat lähtökohtaisesti nykyiseen 16,5 prosentin verokantaan.
4. Kaupungin toimintoja tulee lähivuosina järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voi osoittaa että palvelutarve edellyttää sitä.
5. Suunnittelukaudella ei voi toteuttaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyt hankkeita vuodelle 2020 tai suunnittelukauden ulkopuolelle.

Samalla KH kehotti toimialoja ryhtymään toimenpiteisiin kuluvan vuoden käyttömenojen vähentämiseksi.

KV merkitsi kokouksessaan 8.6.2015 § 40 ohjeet ja KH:n em. kehotuksen tiedoksi.

Yhdyskuntatoimen tulo- ja menokehymyseen on edellisen vuoden tapaan yhdistetty toimialan molempien lautakuntien, yhdyskuntalautakunnan ja rakennuslautakunnan tulot ja menot. Lautakuntakohtaiset talousarviot hyväksytään kunkin lautakunnan kokouksissa. Maankäytön tonttituotot ja maankäyttösopimuskorvaukset on eriytetty omalle kustannuspaikalle.

Kaupungin kehittämisstrategia

Kauniaisten kaupungin visio ja arvot perustuvat KV:n ja KH:n muotoilemaan valtuustokauden 2009-2012 strategiapohjaan. Vision mukaisesti ***Kauniainen on tulevaisuuteen suuntaava, kulttuuriperintöä kunnioitava, ihmisläheinen kaupunki, jonka viihtyisä ympäristö ja ajanmukaiset kaksikieliset palvelut edistävät yhteistä hyvinvointia.***

Vision pohjalta työstetyt kaupungin arvot ovat seuraavat:

1. Turvallisesti lähellä läpi elämän – Trygg närhet genom livet
2. Aito yhteisöllisyys – Äkta gemenskap
3. Elävä kaksikielisyys – Levande tvåspråkighet
4. Luonnonläheisyys – Närhet till naturen
5. Ketterä kehittyminen – Smidig utveckling

Valtuustokauden painopistealueet ja tavoitteet on luonnosteltu KV:n ja KH:n keskustelujen mukaisesti ja pohjautuen em. visioon ja arvoihin. Edelleen tavoitteista johdetaan vuosittain yksityiskohtaisemmat toimiala/tulosaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet, joiden toteutumisesta raportoidaan seurantalomakkeen tulossarakkeessa (**oheismateriaali**).

Kehittämisstrategian vuositavoitteet 2016

Kehittämisstrategian toteuttaminen edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä ja kaikkien hallintokuntien sitoutumista niiden edistämiseen omassa toiminnassaan. Erityisesti yhdyskuntatoimen toimialaan liittyvät painopistealueet ja niitä toteuttavat vuositavoitteet ovat seuraavat:

1. Varmistetaan mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen

Kaupunki pyrkii luomaan sellaiset asunto-olosuhteet, että tarjolla on monipuolisesti erilaisia asuntoja niin kooltaan kuin asumis- ja omistusmuodoiltaan. Lisäksi erityisen tärkeänä pidetään asuntotarjonnan riittävyttä nuorisolle, nuorille perheille, erityistä apua ja tukea asumisessaan tarvitseville sekä kaupungin henkilökunnalle. Toteutus perustuu kaupungin asunto-ohjelmaan 2012 – 2016 (2020).

- 1.1 Maankäytön ja asumisen kehityskuvan tultua hyväksytyksi vuonna 2015 voidaan toteuttaa maankäytön yleissuunnitelmassa (MASU 2) pientaloalueisiin ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseen liittyvien kaavallisten tarkastelujen periaatteiden päivitys. Lähtökohta on, että Kauniaisten vanhoja ja vehreitä pientaloalueita tulee vaalia ensisijaisesti sellaisenaan.
- 1.2 Kaupungin asunto-ohjelma päivitetään seuraavalle valtuustokaudelle maankäytön kehityskuvan pohjalta tarkentaen asuntotuotannon kohdealueita ja lukumääriä. Tarkastelussa otetaan huomioon valtion ja Helsingin seudun kuntien uuden MAL-sopimuksen tavoite lisätä asemakaavoitusta +25 % nykyiseen aiesopimukseen nähden. Asuntotuotannon lukumäärä on Kauniaisissa edelleen soveltuvien tämän tavoitteen mittari. Koivuhovin alueen asuntotonttien luovutusta jatketaan. Vuonna 2016 mukana on myös ARA-tuotantoon luovutettavaa rakennusoikeutta.

Mittari: Toteutuneiden asuntojen lukumäärä.

2. Panostaminen ikääntyvien toimintakykyyn

Parannetaan kauniaislaisten ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

ja elämänlaatua sekä kehitetään palvelurakennetta vastaamaan ikäihmisten yksilöllisiin tarpeisiin siten, että ikäihmiset voivat asua kodeissaan turvallisesti mahdollisimman pitkään. Ikäihmisten yksinäisyyttä lievennetään yhteisöllisiä toimintoja kehittämällä. Toteutetaan ikääntymispoliittista strategiaa 2011 – 2016.

2.2 Kaupungin kiinteistöjen ylläpito- sekä korjaustoimenpiteiden suunnitelmat laaditaan siten, että esteettömyysnäkökulma tulee huomioiduksi. Kaupungin asunto-ohjelmaan 2012-2016 sisältyy periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista varamalla vuosittain erillisen määrärahan hissiavustuksia varten (10 % ARA:n hyväksymistä kustannuksista).

2.3 Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus- ja laajennushankkeen toteutus käynnistyy ja etenee vuoden aikana jo varsin pitkälle kohti ennakoitua valmistumista alkuvuonna 2017 (yhdyskuntatoimi). Asukkaille, kuntalaisille ja henkilöstölle tiedotetaan Villa Breda- hankkeen etenemisestä säännöllisesti sekä huolehditaan heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan toimintojen suunnittelussa. Villa Bredan hankkeiden projektipäällikkö koordinoi suunnittelua ja toteutusta (sote).

3. Kaupunkiympäristön ja keskustan viihtyisyyden kehittäminen

Vahvistetaan modernin huvilakaupungin identiteettiä ja kaupunkirakennetta ympäristöarvot ja perinteet huomioon ottaen. Tuetaan kauniaisten pikkukaupungin luonnetta ja hyödynnetään sen mukaiset edut, kaikki on lähellä niin henkisesti kuin fyysisesti ja saavutettavissa ilman henkilöautoa. Toteutetaan yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa 2014-2017.

3.1 Keskusta 1-alueen viimeisen korttelin toteuttaminen käynnistyy tai kaupunki lunastaa sen. Keskusta 3-alueelle (kaupungintalon tontti) tutkitaan toteutusvaihtoehtoja ja käynnistetään asemakaavan muutos arkkitehtikilpailun yhteydessä päätettävien tavoitteiden ja toteuttamisedellytysten yhteensovittamiseksi.

3.2 Edistetään Kauniaisten kaupungin käytettävissä olevin keinoin kaupunkiradan ja itä-länsisuuntaisen pyöräilyn laatukäytävän toteuttamisedellytyksiä. Liityntäpyöräilyn palvelutasoa ylläpidetään ja liityntäpyöräilyn toimintaedellytyksiä parannetaan edelleen. Pyöräilypysäköinnin tarjontaa lisätään tarvittaessa. Laaditaan pyöräilyn edistämishankkeita. Maankäytön tehostaminen ja mahdolliset tiivistämishankkeet keskitetään hyvien joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen.

Yleistä toimintaympäristöstä

Elinkeinoelämän suhdannebarometrin (toukokuu 2015) mukaan rakentamisen suhdanneodotukset jatkuvat heikkoina. Öljyn maailmanmarkkinahinnan pysyminen edelleen aiempia vuosia alhaisemmalla tasolla vaikuttaa

kiinteistökustannuksiin niiden kasvua hieman hillitsevästi. Kiinteistöverotuksen kiristyminen puolestaan kasvattaa kiinteistökustannuksia.

Kiinteistöjen ylläpidon kustannukset ovat 2000-luvulla kohonneet kuluttajahintaindeksiä voimakkaammin, mutta viimeisen parin vuoden aikana nousu on maltillistunut. Kiinteistöverotuksen kiristyminen vaikuttaa suoraan kiinteistökustannuksiin niitä kohottavasti. Sähkön ja lämmön kustannusten on tässä vaiheessa vuotta ennakoitu pysyvän suunnilleen edellisvuoden tasolla, n. 3-5 % suurempana.

Valtio, Helsingin seudun 14 kuntaa ja HSL-kuntayhtymä ovat valmistelleet tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman 2050 (MASU 2050), asuntostrategian 2025 (ASTRA 2025) sekä liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015). Hyväksytyjen suunnitelmien pohjalta neuvotellaan seuraavaan MAL-aiesopimukseen 2016-2019 toimenpiteet ja resurssit kehittämistoimien suuntaamiseksi siten, että seudullinen liikennejärjestelmä sekä maankäytön ja asuntotuotannon suunnittelu kytketään yhteen vielä nykyistä sopimusta kiinteämmin. Nykyisen MAL-aiesopimuksen asuntotuotantotavoite Kauniaisten osalta on tarkoittanut keskimäärin 60 asunnon valmistumista vuosittain. Näistä 20 % eli 12 kpl tulee olla valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Jatkossa tavoitteena on ollut lisätä kuntien asemakaavoitusta 25 % nykyisen aiesopimuksen tasosta ehtona valtion tukeen seudun suurille liikenneinvestoinneille. Kauniaisten kannalta merkittävimmän seudullisen liikenneinvestoinnin, Espoon kaupunkiradan jatkeen, toteutusajankohta on edelleen avoin. Toteutussuunnitelmat on laadittu.

Kaavoituksella luodaan edellytykset aiesopimuksen mukaiselle asuntotuotannolle, palvelujen sijoittumiselle ja muulle kaupunkirakenteen kehitykselle. Kaupungin kaavoitusohjelma perustuu Kauniaisten maankäytön kehityskuvaan, jonka uudistettu tarkastelu on valmistunut vuonna 2015.

Uudistetussa kehityskuvassa on pyritty ennakkoluulottomasti tarkastelemaan koko Kauniaisten kaupunkirakennetta ja löytämään mahdollisuuksia hallittuun täydennysrakentamiseen hukkaamatta puutarhakaupungin ympäristön vahvuuksia: vehreyttä ja ihmisläheistä mittakaavaa. Seuraavaksi voidaan päivittää maankäytön yleissuunnitelmassa (MASU 2) pientalo-alueisiin ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseen liittyvien kaavallisten tarkastelujen periaatteet. Asemakaavamuutoksilla asuntojen lisärakentamisen mahdollistamiseksi tuetaan paitsi seudullisten tavoitteiden toteutumista, myös Kauniaisten omaa elinvoimaisuutta ja talouden tasapainotilaa asukasluvun ja verotulojen kasvun myötä. Asuntotuotannon ohjauksella voidaan myös pyrkiä vaikuttamaan väestörakenteen kehitykseen sitä tasapainottavalla tavalla. Kaupunki saa kaavamuutoksien yhteydessä tuloja rakennusoikeuden lisääntymisen kautta erityisesti omistamillaan alueilla, joskin samalla toteutettavat infrahankkeet myös tarvitsevat rahoitusta. Lähtökohtana on, että yksityisten maanomistajien alueilla kaupunki perii osuuden kaavamuutoksien myötä saavutetusta arvonnoususta ja vähintään kaavamuutoksista aiheutuvat infrakustannukset katetaan maankäyttösopimusten kautta saatavilla tuloilla. Maankäyttösopimuksilla on mahdollista sopia laajemminkin kaavoituksen osapuolien välisistä oikeuksista ja velvollisuuksista.

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

Väestön ikääntyminen on merkittävä muutoskehitys myös Kauniaisissa. Villa Bredan alue on suunniteltu vastaamaan paremmin määrällisesti kasvavan vanhusväestön tarpeisiin. Villa Bredan palvelukeskus peruskorjataan ja laajennetaan ja viereiselle tontille rakennetaan asuntoja, joiden asukkaat voivat tarpeensa mukaan tukeutua viereisen palvelukeskuksen ja kotihoidon palveluihin. Villa Breda on Kauniaisten kaupungin taloussuunnitelmassa merkittävin rakennusinvestointikohde. Väestön ikääntymisen myötä myös ympäristön esteettömyyden vaatimukset lisääntyvät. Taloussuunnitelmassa varaudutaan julkisten tilojen ja alueiden parantamiseen myös esteettömyyden kannalta sekä yksityisten taloyhtiöiden hissiavustusanomuksiin.

Yhdyskuntatoimen toimialalla tehdään monipuolista yhteistyötä seudullisten toimijoiden, usein kuntayhtymien kanssa. Tällaisia ovat esimerkiksi joukkoliikenne (HSL), palo- ja pelastustoimi (LUP) ja ympäristöpalvelut (HSY, ESYT, Metropolilab). Kauniainen maksaa osallisuudestaan yhteistyöhön kuntaosuuksia, jotka perustuvat sopimuksissa määritellyllä tavalla esim. väestöosuuteen ja/tai johdetaan kustannusten aiheuttamisperiaatteiden kautta. Nämä kuntaosuudet muodostavat merkittävän osan yhdyskuntatoimen käyttötalousarviomenoista, yhteensä n. 1,6 milj. euroa vuonna 2016. Kuntaosuuksien suhteellinen osuus vuosittaisista käyttötalousmenoista taloussuunnitelmakaudella on kasvamaan päin, jolloin liikkumavara kunnan omassa ohjauksessa olevien määrärahojen suhteen vastaavasti vähenee.

Yhdyskuntatoimella on tyypillisesti vuosittain erilaisten hankkeiden vaiheista riippuen merkittäviä vaihteluita määrärahatarpeisiin. Näitä tarpeita ei ole mahdollista kattaa perustehtäviä tehostamalla, vaan ne vaativat erilliset määrärahavaraukset. Tilanne poikkeaa olennaisesti toiminnoista, joiden kustannusrakenne painottuu henkilöstökustannuksiin tai muuten vuosittain samankaltaisena toistuvaan toimintaan. Vastaava vaihtelu esiintyy myös tulopuolella kiinteistöjen myynnin ja maankäyttösopimuskorvausten kohdalla. Vuodelle 2016 tällaisia kertaluonteisia menoja ei budjetin laadinnan hetkellä ole tiedossa, tulopuolella on aiemmin mainitusti merkittävä varaus Koivuhovin tonttien myynnin johdosta.

Kauniainen on sitoutunut yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa vuoteen 2030 ulottuvaan ilmastostrategiaan ja sen pohjalta laadittuun toimintaohjelmaan, jonka tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2020 mennessä 20 % vuoden 1990 tasosta sekä saada aikaan hiilineutraali pääkaupunkiseutu vuonna 2050. Energiatehokkuuden parantamisella on tässä merkittävä rooli, ja se otetaan aina hankkeiden suunnitteluvaiheessa huomioon. Tulevat korjausrakentamishankkeet pohjautuvat suunnitelmalliseen kiinteistönpitoon ja energiatahokkuuden arviointiin osana muita korjauksia sekä teknisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltuihin ratkaisuihin. Uudisrakentamisen ratkaisussa energiatahokkuus on aina lähtökohta.

Kuntatekniikan hoitovastuulla olevat kadut, puistot ja yleiset alueet ovat lisääntyneet viime vuosina valmistuneiden investointien myötä. Merkittävimmät kohteet ovat keskustan uudet yleiset alueet puistoineen, Thurmanipuisto, päärautatieaseman liityntäpysäköintialue, Sansinpellon puistoalue,

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

Bensowipuisto ja Kauniaistentien itäpään kunnossapito (aiemmin ELY-keskuksella).

Toimintaympäristömuutoksista Kauniaisille erityisen merkittävä on ympäröivän Espoon kehitys. Uusia asunto- ja työpaikka-alueita, palveluita sekä kaupallisia keskuksia kaavoitetaan ja rakennetaan tarvittavine liikennejärjestelyineen Kauniaisten välittömään lähiympäristöön. Ne tuonevat valmistuttuaan mukanaan joitakin ei-toivottuja seurauksia esim. lisääntyvän liikenteen, väylien ruuhkautumisen ja melun muodossa, mutta myös mahdollisuuksia monipuolistuviin lähipalveluihin ja Kauniaisten keskustan liikkeiden menestymiseen ostovoiman lisääntyessä. Uhkana voi toisaalta olla myös uusien kaupallisten palveluiden vetovoima kilpailijana Kauniaisten oman keskustan liikkeille. Kauniainen onkin lausunnoissaan esittänyt kaupallisen palveluverkon kehittämistä lähipalveluita tukevaan suuntaan, sekä ilmoittanut haluavansa olla mukana lähiliikenneväyliensä suunnittelussa, mm. Turuntien ja Jorvin alueilla.

Tietotekniikan ja sähköisen asiakaspalvelun lisääntyvä hyödyntäminen toiminnassa luo kuntalaisille mahdollisuuksia asioida heille parhaiten sopivana aikana ja on kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista. Samalla kuitenkin kasvatetaan kaupungin kiinteitä kustannuksia, joten on harkittava tarkkaan mitkä uudet it-järjestelmät ovat tarkoituksenmukaisia.

Yhdyskuntatoimen koko organisaation toiminnassa painotetaan yhteisesti seuraavia lähtökohtia:

- Kaikessa toiminnassa suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys
- Viihtyisä ja hyvinhoidettu kaupunkiympäristö
- Projektien, niiden kustannusten ja laatutason huolellinen ohjaus ja valvonta
- Kaikessa toiminnassa olennaista asiakasnäkökulma ja toiminnan vaikuttavuus kauniaisilaisille
- Resurssien riittävyden varmistaminen ja toiminnan haavoittuvaisuuden vähentäminen organisaatiota ja palveluiden tuotantotapoja kehitettäessä
- Tietotekniikan nykyistä suurempi hyödyntäminen asiakaspalvelussa ja prosesseissa
- Erinomainen työilmapiiri

Toimialakohtainen raami ja poikkeamat

Talousarvion toimialakohtainen alustavan raamin laskentaperusteena on käytetty vuoden 2014 toteutunutta tilinpäätöstä sekä vuoden 2015 talousarviota. Toimialoilta on pyydetty tietoa tulevista olennaisista muutoksista, joita on huomioitu kehysvalmistelussa. Yhdyskuntatoimen menopuolen kehukseen sisältyy tiedossa olevat muutokset HSL:n kuntaosuuteen. Lisäksi on huomioitu väestönkasvu ja kuntien arvioidut muutokset valtionvarainministeriön ennusteen mukaisina sekä toimialojen tuottavuuden tehostaminen 1,5 %:lla. Tulopuolen kehyksessä on huomioitu tonttimyyntien osalle arvioitu tuotto.

Kuntasektorin yleisen kustannustason kasvuksi arvioidaan 1,4 % , palvelutuotannon tuottavuuden nousuksi on asetettu 1-2 %/vuosi. Yhdyskuntatoi-

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

men vuoden 2016 ulkoisille toimintamenoille on alustavasti laskettu 1,6 % korotus vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden. Euromääräisesti tämä korotus tarkoittaa n. 157.000 euroa.

Tuottavuustavoitteesta

Toimialojen tulee aikaansaada vuosittain 1,5 % parannus käyttötalouden tuottavuuteen. Tuottavuustavoite on sisällytetty toimialakohtaisiin raameihin. Tämän lisäksi yhdyskuntatoimessa seurataan toimialan vuosittaisten käyttökustannusten toteumien kehitystä asukasta kohden laskettuna. Tuottavuustavoitteen kannalta kehitys on edennyt myönteisesti:

- * v. 2008 1.063 e/asukas
- * v. 2009 1.034 e/asukas (-2,7 % ed.)
- * v. 2010 1.098 e/asukas (+6,2 % ed.)
- * v. 2011 1.102 e/asukas (+0,09 % ed.)
- * v. 2012 1.076 e/asukas (-2,4 % ed.)
- * v. 2013 1.024 e/asukas (-4,8 % ed.)
- * v. 2014 1.122 e/asukas (+9,6 % ed.)

Aikasarjassa on nähtävissä toimialalle tyypillinen vuosittainen vaihtelu edellä selostettujen, hankkeiden vaiheista riippuvien suoritettavien tehtävien ja olosuhdetekijöiden mukaan. Lisäksi vuoden 2013 toteuma on erityisesti toimialan silloisesta 10 % henkilöstövajauksesta johtuen poikkeuksellisen alhainen, jolloin vastaavasti vuonna 2014 toteumassa näkyy paluu normaalille tasolle. Trendi on ollut selkeästi positiivinen ja tuottavuustavoitteen mukainen huolimatta toimialan yleisestä keskimääräistä suuremmasta hintakehityksestä ja toimialan laajentuneista tehtävistä.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömitoitus on tehtävien laajentuessa sekä vilkkaan kaavoituksen ja rakentamisen kaudella onnistuttu pitämään yli 10 vuoden takaisella tasolla (v. 2003 57,5 henkilöä, v. 2015 57,0 henkilöä). Vastaavana ajanjaksona koko kaupungin henkilöstömäärä on kasvanut n. 83 henkilöllä. Kaupungin kiinteistöcantta on vastaavana ajanjaksona kasvanut 10.000 m²:llä sekä kaupungin infrastruktuuri laajentunut uusilla puistoilla, yleisillä alueilla ja kevyen liikenteen väylillä. Tämä tarkoittaa luonnollisesti toiminnan ja henkilöressurssien käytön tehostumista. Tehtävien sisältöä ja toimintatapoja on muokattu vuosien varrella tarpeen mukaan. Infrastruktuurihankkeiden saneerauskohteissa ja maanrakennusurakoissa ei käytetä enää ulkopuolisia valvojia. Niin infrapuolen kuin talonrakennuksen pienkohteissa on myös vähennetty ostopalveluja ulkopuolisilta urakoitsijoilta ja lisätty oman henkilökunnan työpanosta mahdollisuuksien mukaan. Tämän kehitetyn toimintamallin hyödyt konkretisoituvat arjessa kustannustehokkaampana toimintana ja tulokset näkyvät myös työntekijöiden kasvaneena työmotivaationa.

Merkittävä osa yhdyskuntatoimen tuottamien palveluiden käyttötalousskustannuksista aiheutuu kaupungin eri hallintokuntien käytössä olevien toimitilojen ylläpidosta. Kiinteistöjen määrällä on luonnollisesti myös suora vaikutus kaupungin investointiohjelmaan, vähintään yllä- ja kunnossapitoinvestointien kautta. On ilmeistä, että jatkuvasti kohoavien kiinteistöskustannusten kasvun pysäyttämiseksi on tarkasteltava kaupungin toimitilojen tilankäyttöä kriittisesti ja tavoiteltava sen tehostamista, käytännössä määriteltävä kiinteistöt, joista voidaan luopua. Tilankäytön mahdollinen tehostaminen

ei kuitenkaan ole yksin yhdyskuntatoimen toimialan ohjattavissa, vaan se lähtee tiloissa toimivien yksiköiden tarpeista ja mahdollisuuksista muokata toimintaansa sekä sopeutumisesta tilojen yhteiskäyttöön.

Ottaen huomioon investointisuunnitelmaan sisältyvät uudisrakennus- ja laajennushankkeet (Villa Breda, Kasavuoren koulukeskus) ja tarveselvityksissä esitetyt laajennushankkeet (koulut), on suuntaus kuitenkin päinvas-tainen, toimitilaneliöt ja kiinteistökustannukset tulevat edelleenkin kasva-maan.

Toimialan suorite- ja tunnuslukuja on pyritty kehittämään tuottavuustavoitteen seurannan kannalta tarkoituksenmukaisempaan ja kustannuspainotteisempaan suuntaan.

Käyttötalousarvio 2016

Tuotot

Lautakuntatason alustava tuloarvio ilman sisäisiä eriä on n. 11,7 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatoimen tuotot muodostuvat erinäisten palveluiden myötä saatavista myyntituotoista, vuokratuotoista sekä tonttimyynneistä. Ulkoiset tuotot noudattavat pitkälti edellisvuosien tasoa lukuun ottamatta tonttimyynneistä saatavia tuottoja. Tonttien myyntivoitot sisältyvät toimialan käyttötalouden kokonaisarvion mukaisiin toimintatuottoihin ja niille on perustettu oma, maankäytön tulosalueesta eriytetty kustannuspaikka. Toimialan palvelutaksojen hinnat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja taksoja on tarpeellisin osin korotettu indeksikorotuksen mukaisesti.

Menot

Lautakunnan alustava menoarvio ilman sisäisiä eriä on 9,9 miljoonaa euroa. Talousarvio on laadittu tiukkaa taloudenpitoa noudattaen kustannustehokkuus, toiminnan tehostaminen sekä tuloksellisuus huomioiden. Toiminnan suunnittelussa on keskitytty perustehtävien suorittamiseen huolellisesti, uusia menoeriä välttäen. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu tiedossa olevat toiminnan muutokset sekä kustannustason kehitys. Talousarvion mukaiset menot ovat KH:n asettaman kehysraamin mukaiset (9,9 milj. euroa).

Henkilöstömenot

Henkilöstösuunnitelman mukaisten vakinaisten toimien ja virkojen määrärahat sisältyvät kokonaisuudessaan budjettiin. Lisäksi henkilöstömenoihin sisältyvät varhais- ja eläkeperusteiset eläkemaksut. Toimialojen budjettiin on edellisvuoden tapaan sisällytetty lomapalkkavelat, jotka on aiemmin kirjattu yleishallinnon alle.

Palvelujen ostot

Maankäytön palvelujen ostot on mitoitettu vastaamaan vuoden 2016 maankäytön suunnittelun tarpeita. Kaupungin vastuulla olevien varautumis- ja väestönsuojelutehtävien sekä päivitetyn valmiussuunnitelman edel-

lyttämiin korjaus- ja kunnostustoimenpiteisiin on vuodesta 2014 alkaen sisällytetty vuotuinen 50.000 euron suuruinen määräraha (Yt-hallinto). Vuodelle 2016 varattu määräraha on kohdistettu valmiussuunnitelman päivitystä ja kaupungin yleisen väestönsuojan teknisten tarpeiden korjaussuunnittelua varten. Jatkossa on tarkoitus päivittää vss-kalliosuojan tekniikka ja varustus vastaamaan tämän päivän tarpeita. Määrärahan puitteissa uusitaisiin mm. vanhentunutta vss-materiaalia, rakennettaisiin varavoiman liittäntämahdollisuus ja VIRVE-verkko (viranomaisverkko). Yt-hallinnon alle on myös varattu erillinen määräraha mahdollisiin toimintakertomusvuoden aikana ilmeneviin ennalta arvaamattomiin tarpeisiin, joita ei budjetin laadintahetkellä vielä ole tarkemmin ollut tiedossa. Kaupungin hallinnoimien tilojen vuosikorjaustarpeista on tullut edellisvuosien tapaan runsaasti esityksiä käyttäjähallintokunnilta ja toteutusvarauksia on sisällytetty käyttötalouteen mahdollisuuksien mukaan. Ennalta arvaamattomiin vuosikorjauksiin varattua määrärahaa on korotettu viime vuoden tasosta, reagoiden aiempiin kommentteihin niin kiinteistöjen käyttäjiltä kuin päättäjiltä sekä tarkastuslautakunnan vuoden 2014 arviointikertomuksessaan esiin nostamaan huoleen kiinteistöjen kunnossapidon määrärahojen riittävydestä. Katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon varattu määräraha vastaa edellisvuosien tasoa. Vartiointi- ja hälytyspalveluihin on varattu viime vuotta vastaava summa.

Aineet ja tarvikkeet

Energian (sähkö & lämpö) hinta on osalta arvioitu talousarvion valmistelu-aikaisen, edellisvuotta vastaavan hintatason mukaan (nousua 3-5 %).

Avustukset

Kaupungin asunto-ohjelmaan 2012-2016 sisältyy periaate, jonka mukaan kaupunki tukee hissien rakentamista varaamalla vuosittain erillisen määrärahan hissiavustuksia varten. Valtio on toistaiseksi myöntänyt rahoitusta vähintään 3-kerroksisiin asuinrakennuksiin hissiä rakennettaessa 50 % kustannuksista. Näissä tuen piiriin hyväksytyissä kohteissa Kauniainen myöntää lisäksi 10 % hissiavustusta. Budjettivaraus on vuosittain mitoitettu tiedossa olevien hankkeiden mukaisesti. Viime vuonna hissejä asennettiin neljään eri taloyhtiöön. Tämän hetkisen tiedon mukaan vireillä on yksi kahteen erillisrakennukseen kohdentuva rakennushanke. Vuoden 2016 määrärahatarpeeksi arvioidaan n. 150.000 euroa.

Kuntaosuudet

Palvelujen ostoihin sisältyy useita toimialan toiminnan suunnittelusta ja budjetoinnista riippumattomia menoeriä, jotka perustuvat kaupungin ja palvelun toimittajan väliseen ostopalvelusopimukseen sekä kaupungin asukasluukuun, ja jotka ovat yhteenlaskettuina euromääräisesti varsin merkittävät. Näitä ovat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asiantuntijapalvelut ja kuntaosuudet (ESYT, Metropolilab), HSY:n seutu- ja ympäristötiedon, HSL:n julkisen liikenteen sekä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen palo- ja pelastustoiminnan kuntaosuudet.

HSL esittää toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksessaan Kauniaisten kuntaosuudeksi vuonna 2016 vähennyksen jälkeen 781.000 euroa. Arvio

on vastoin edellisvuoden arvioita yllättäen pienempi kuin vuoden 2015 budjettivaraus, perustuen lipputulosten erittäin voimakkaaseen kasvuun. Tämä saattaa olla ylioptimistinen arvio, ja HSL-kuntaosuuteen onkin varattu 100.000 euroa enemmän kuin HSL esittää. Vuonna 2017 kuntaosuus olisi 921.000 euroa ja vuonna 2018 972.000 euroa. Kuntaosuuden kasvu johtuu infrakustannusten kasvusta suurien joukkoliikennehankkeiden käyttöönoton myötä (Kehärata, Länsimetro) sekä Kutsu plus-liikenteen laajentamisesta.

Näihin kuntaosuuslaskelmiin ei ole sisällytetty uuden, aikaisintaan v. 2017 käyttöön otettavan vyöhykemallin vaikutuksia, jotka tähänastisten arvioiden mukaan nostavat Kauniaisten kuntaosuutta huomattavasti, jopa 600.000 euroa vuositasolla.

Käyttötalouden taloussuunnitelma vuosille 2017-2018

Taloussuunnitelmavuosien mukaiset määrärahat perustuvat yleisindeksiä vastaavan kustannustason nousulle. Poikkeuksen muodostavat tonttien myyntivoitot, konekaluston vaihtohyvitykset sekä yhteistoiminnalliset kuntaosuudet. Vuosien 2017–2020 taloussuunnitelmaan sisältyy tonttien myynnit osoitteessa Koivuhovintie 7 (Espoo) v.2017, Gallträskin alueella v. 2018–2019 sekä v. 2020 osoitteissa Riistarinne 4 ja Jondalintie 16. Palo- ja pelastustoimen kuntaosuus tarkentuu talousarvioprosessin aikana.

Investointisuunnitelma vuosille 2016-2018(20)

KH:n talousarviovalmistelun linjauksen mukaisesti kaupungin investoinnit toteutetaan voimassa olevan investointiohjelman mukaan. Suunnittelukaudelle ei voi ottaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Rakennusinvestoinneista tulee aina olla hyväksytty tarveselvitys ennen kuin hankkeelle voidaan varata suunnittelumäärärahaa investointiohjelmaan ja tarkentaa toteutusajankohtaa sekä toteutukseen tarvittavaa määrärahaa. Lopullisen investointiohjelman tulevalle vuodelle vahvistaa KV talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Tarveselvityksen laadinnasta vastaa aina hankkeen käyttäjälautakunta ja investointien suunnittelun tulee olla kiinteä osa sen toiminnan suunnittelua (Rakennusinvestointihankkeiden toteutusohje, KV 1.2.2010 § 4).

Vuotuisen investointitason harkinnassa on kyse paitsi yleisen rahoituksen riittävydestä, myös resurssien jakamisesta oikein käyttötalouden ja investointien kesken. Investoinneilla on aina merkittävä vaikutus myös käyttötalouteen. Riittävään käyttötalouden tasoon on varauduttava niin, että jo olemassa olevien ja uusienkin kiinteistöjen tai julkisen käyttöomaisuuden kunnossapidosta ei jouduta tinkimään liian korkean investointitason vuoksi, eikä korjausvelkaa pääse kertymään. Korjausvelka kasvattaa luonnollisesti painetta tuleville suuremmille investointihankkeille.

Toimialan tämänhetkisten investointiesitysten yhteenlaskettu määräraha-tarve vuodelle 2016 on n. 15 milj. euroa. Ottaen huomioon taloussuunnitelmakaudelle kokonaisuutena sisältyvät erittäin mittavat investointitarpeet, tämä tarkoittaa sitä, että investointiesitysten osalla joudutaan tarkasti harkitsemaan hankkeiden priorisointeja ja ylipäättään niiden toteutusmahdollisuuksia.

Voimassa olevan investointiohjelman lisäksi mm. kouluilla on vireillä useita tarveselvityksiä. Myös päiväkotiverkoston uudistaminen ja kaupunkiratahanke toteutuessaan lisäävät paineita kaupungin investointiohjelmaan jatkossa. Lisäksi kaupungin kiinteistökannassa on mittaviakin rakenne- ja taloteknisiä korjaustarpeita, jotka eivät sisälly hyväksytyyn investointiohjelmaan ja jotka eivät ole toteutettavissa vuosittaisen yllä- ja kunnossapitoinvestointeihin varattavan määrärahan puitteissa. Tämä tarkoittanee sitä, että jo investointiohjelmaan sisällytetyjä hankkeita joudutaan harkitsemaan uudelleen.

Investointien rahoittamisessa voitaneen osittain hyödyntää tonttien myynneistä saatavia tuloja. Taloussuunnitelmakaudelle sisältyy tavoite Koivuhovin uuden asemakaava-alueen luovutuksesta toteutukseen. Tämä tarkoittaisi toteutuessaan Kauniaisten oloissa täysin poikkeuksellisia ja kertaluonteisia myyntituloja, noin 8,3 milj. euroa vuonna 2016. Vuosien 2017–2020 taloussuunnitelmaan sisältyy tonttien myynnit osoitteessa Koivuhovintie 7 (Espoo) v.2017, Gallträskin alueella v. 2018–2019 sekä v. 2020 osoitteissa Riistarinne 4 ja Jondalintie 16.

Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat lautakuntien investointihanke-esitykset sekä niiden kokonaiskustannusarvot investointiryhmittäin. Lähtökohtana on käytetty vuoden 2015 talousarviossa hyväksytyä suunnitelmaa. Listaus täydentynee kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston budjettikäsittelyihin mennessä vielä hallintokuntien esityksillä ja tarkennuksilla. Hankkeiden määrärahojen kohdistamista taloussuunnitelmavuosille on tarkasteltu myös niiden toteutusvalmiuden kannalta.

Talonrakennushankkeet esitetään hankekohtaisesti. Kaupungin merkittävien investointihanke suunnitelmakaudella on Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennus. Alueella toteutetaan myös yksityisenä hankkeena uusien kerrostalojen rakentaminen. Koulujen peruskorjaus etenee vuosittain suunnitelmallisesti. Vuosina 2015-2016 on ohjelmassa Kasavuoren koulukeskuksen laajennus ja C- ja D-käytävien sekä opettajainhuoneen talotekniikan ja tilojen ajanmukaistaminen. Kaupungintalon saneeraushankkeen kanssa otetaan aikalisä, sillä kaupungintalon alueelle järjestetään arkkitehtikilpailu keskustan kehittämisen jatkamiseksi, monipuolisten ideoiden tarkastelemiseksi ja asemakaavoituksen uudistamisen pohjaksi. Uimahallin varsin perusteellinen saneeraus esitetään toteutettavaksi mahdollisimman ripeässä tahdissa KH:n 6.5.2015 hyväksymän tarveselvityksen mukaisesti (suppeampi vaihtoehto). Suunnittelumäärärahaa esitetään vuodelle 2016 ja toteutusmäärärahaa vuodelle 2017. Vallmogårdin peruskorjausohjelmassa on julkisivukorjaus ja ikkunoiden kunnostaminen ohjelmoitu seuraavaksi vuodelle 2016 kuluvana vuonna tehdyn vesikattokorjauksen jälkeen. Jokavuotinen rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointien listaus on osa investointiohjelmaa, perustuen kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa ja kuntoarvioissa esiin tulleisiin korjaustarpeisiin. Hyväksytyin talousarvion mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutuksen ajankohtia, pyrkien mm. järkeviin kiinteistökohtaisiin remontteihin tai kaupungin kiinteistömäärän kannalta edullisiin teemoihin, jolloin urakoita voidaan yhdistää.

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet (liikenneväylät, viheralueet, muu infrastruktuuri) on esitetty alustavasti luettelona, joka täsmentyy yhdyskuntalautakunnan hyväksymäksi työohjelmaksi budjetin tultua vahvistetuksi. Kadunrakennuskohteiden määrittely ja ajoitus liittyy olennaisesti merkittävimpään rakennushankkeisiin sekä pääväylien kunnostustarpeisiin. Lisäksi vuosittainen määräraha on tarkoitettu sisältämään varauksen liikenneturvallisuuden edistämiseen, suunnitteluun, valaistukseen ja päällystämiseen sekä toistaiseksi nimeämättömille pienille kadunrakennushankkeille. Vuodelle 2016 esitetään erillistä 600.000 euron määrärahaa Koivuhovin kaava-alueen talonrakennusta edeltävän Bredanniitynkujan ja muun alueella tarvittavan infrastruktuurin toteuttamiseksi, sillä vuotuinen julkisen käyttöomaisuuden kokonaismääräraha 800.000 euroa ei tämän kohteen lisäksi riittäisi kuin osaan tarvittavista päällystystöistä ja vähäiseen kohteiden suunnitteluun ja valaistusparannuksiin.

Viheralueinvestointien määrärahan käyttösuunnitelma esitetään vastavasti alustavana kohdeluettelona.

Ajantasainen konekalusto on kunnossapitoyksikön jokapäiväinen työväline viihtyisän kaupunkiympäristön ylläpidossa. Konekaluston investointiesitys perustuu pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kalustohankintojen optimointiin, jossa on otettu huomioon paitsi kalustoon kohdistuvat toiminnalliset tarpeet ja käytettävyys, myös korjauskustannusten ja koneista saatavien vaihtohyvitysten määrät. Vaihtohyvityksen osuus kirjataan käyttötalouteen myyntivoittojen alle.

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2016-2018

KH:n linjauksen mukaisesti kaupungin toiminnot tulee lähivuosina järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voi osoittaa että palvelutarve edellyttää sitä. Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion suunnittelukaudelle ml. eläköityminen. Lisäksi siinä arvioidaan henkilöstön määrää ja osaamista suhteessa toimintaan ja palvelutuotannon tavoitteisiin. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan toiminnan mahdollisen lakisääteisen mitoituksen lisäksi seudullinen vertailu. Eri ammattiryhmien välisiin työnjakoihin tulee myös kiinnittää huomiota. Samalla toimintaa tarkastellaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä sukupuolivaikutusten näkökulmasta.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömäärä on suunnitelmakaudella edellisten vuosien tapaan 57,0 henkilöä. Tehtävät saadaan suoritettua tällä mitoituksella lukumäärää kasvattamatta, mutta myöskään vähennyksiin ei ole mahdollisuutta. Henkilöresurssien riittävyys on paikoin varsin niukka, mikä tarkoittaa toiminnan herkkää haavoittuvaisuutta. Ongelmana viime vuosina on ollut myös osaavan henkilökunnan vaikea saatavuus, mikä tarkoittaa sitä, että sijaistustilanteissa, mutta myös vakituisen henkilökunnan rekrytoinnissa on ollut vaikeuksia. Vajaamiehitys luonnollisesti kuormittaa työssä olevaa henkilökuntaa. Yhdyskuntatoimen henkilöstösuunnitelma tulee sisältymään talousarvion koko kaupungin henkilöstöosioon. Muutoksena aiempiin vuosiin esitetään tulosalueen Rakennuttaminen ja tekninen suunnittelu nimenmuutosta Tilakeskukseksi, joka paremmin kuvaa toimintaa kaupungin omistamien tilojen ylläpitäjänä ja hankkeista vastaavana tahona.

Yhdyskuntalautakunta

§ 82

18.08.2015

Samalla muutettaisiin rakennuttajapäällikön nimike tilakeskuksen päälliköksi. Tulosalueen yksiköt olisivat vuoden 2016 alusta alkaen Rakennuttaminen (investointihankkeet) ja Kiinteistöpalvelut (kiinteistöjen jokapäiväinen yllä- ja kunnossapito). Henkilöstösuunnitelma käsitellään henkilöstöjaostossa ennen varsinaista KH:n budjettikäsittelyä. Henkilöstösuunnitelman lisäksi toimialat käyttävät kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

KH on päättänyt kokouksessaan 27.5.2014 luopua täyttölupamenettelystä perustettujen, talousarviossa hyväksytyjen vakanssien osalta. Kaupunginjohtajan myöntämä täyttölupa edellytetään kuten ennenkin tilapäisiin ja määräaikaisiin tehtäviin, joita ei ole talousarvion henkilöstösuunnitelmassa huomioitu.

Liitteet

Yhdyskuntatoimen TAE 2016 ja TS vuosille 2017-2018(20)

YTJ:

Lautakunta käy asiasta keskustelua ja merkitsee asian valmistelun tiedoksi. Lautakunnan jäsenten kirjalliset kommentit pyydetään toimittamaan toimialajohtajalle 25.8. mennessä. Lopullinen KH:n hyväksyttäväksi toimitettava talousarvioesitys käsitellään seuraavassa kokouksessa 1.9.2015.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Käyttötalous, luonnos
Investoinnit 2016-2020, luonnos
HESU 2016

Kunta

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Yhdyskuntalautakunta

Kokouspäivämäärä
18.8.2015

Pykälät
71 -82

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua ja täytäntöönpanoa</p> <p>Pykälät §§ 71-74, 76, 78-82</p>
	<p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Työsopimussuhteeseen ottamista tai päättämistä koskevasta päätöksestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos valitusperusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.</p> <p>Pykälät § 75, 77</p>
	<p>Hallintolainkäyttölain tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimus-viranomainen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomais, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:</p> <p style="text-align: center;">Kauniaisten kaupunki Kirjaamo Kauniaistentie 10 02700 KAUNIAINEN</p> <p>e-mail: kirjaamo@kauniainen.fi fax: (09) 5056 535</p> <p>Pykälät § 75, 77</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisäännistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.</p>

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.														
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p style="text-align: center;">Helsingin hallinto-oikeus aukioloaika 8.00 16.15 Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI puh. 029 5642000 faksi: 029 56 42079 sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi</p>														
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Kunnallisvalitus</td> <td style="width: 40%;">Valitusaika</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">30 päivää</td> </tr> <tr> <td>Hallintovalitus, pykälät</td> <td>Valitusaika</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">_____ päivää</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Valitusaika</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">_____ päivää</td> </tr> </table>	Kunnallisvalitus	Valitusaika		30 päivää	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika		_____ päivää		Valitusaika		_____ päivää		
Kunnallisvalitus	Valitusaika														
	30 päivää														
Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika														
	_____ päivää														
	Valitusaika														
	_____ päivää														
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</td> <td style="width: 40%;">Valitusaika</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">_____ päivää</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">_____</td> </tr> </table> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista</p>	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Valitusaika		_____ päivää		_____								
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Valitusaika														
	_____ päivää														
	_____														
Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>														
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaisille ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite</td> <td style="width: 40%;">Pykälät</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kauniaisten kaupunki</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kirjaamo</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kauniaistentie 10</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">02700 KAUNIAINEN</td> <td></td> </tr> <tr> <td>fax: (09) 5056 535</td> <td></td> </tr> <tr> <td>e-mail: kirjaamo@kauniainen.fi</td> <td></td> </tr> </table> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>	Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät	Kauniaisten kaupunki		Kirjaamo		Kauniaistentie 10		02700 KAUNIAINEN		fax: (09) 5056 535		e-mail: kirjaamo@kauniainen.fi	
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät														
Kauniaisten kaupunki															
Kirjaamo															
Kauniaistentie 10															
02700 KAUNIAINEN															
fax: (09) 5056 535															
e-mail: kirjaamo@kauniainen.fi															
Lisätietoja	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa. Lain 6 §:n mukaan käsittelymaksuja ei kuitenkaan peritä muun muassa hallinto-oikeudessa sosiaalasioissa, julkisoikeudellista palvelussuhdetta tai vaaleja koskevissa asioissa eikä verotusta, kunnallisverosta vapauttamista, valtion avustusta tai julkisia maksuja koskevissa asioissa.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>														

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

Liitetään pöytäkirjaan